

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΙΣ ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Διεύθυνση: Rue des Petits Carmes 6, B-1000, Bruxelles

Τηλέφωνο: +322-5455506, Fax: +322-5455508, e-mail: ecocom-brussels@mfa.gr

ΔΕΛΤΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑΣ αριθ. 96
21/6-31/7/2015

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

1. Συμμετοχή με ελληνικό περίπτερο γαστρονομικής προβολής της Ελλάδας σε εκδήλωση του Δήμου Ixelles Βρυξελλών, στο προαύλιο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (23.6.2015)	σελ. 2
2. Εξελίξεις στον βελγικό κλάδο λιανεμπορίου	σελ. 2
3. Ειδήσεις από τον ενεργειακό κλάδο	σελ. 4
4. Επιχειρηματικές ειδήσεις	σελ. 5
5. Δανεισμός βελγικού δημοσίου	σελ. 8
6. Χρηματιστήριο Βρυξελλών	σελ. 10
7. Επίτευξη συμφωνίας από την βελγική ομοσπονδιακή κυβέρνηση επί του δημοσιονομικού προγραμματισμού για τα έτη 2015-2016, καθώς και επί των μέτρων της σχεδιαζόμενης φορολογικής μεταρρύθμισης (23.7.2015)	σελ. 12
8. Οικονομικές ειδήσεις, αναφορές στην ελληνική κρίση	σελ. 14
9. Ενίσχυση της καταναλωτικής και της επιχειρηματικής εμπιστοσύνης στο Βέλγιο τον Ιούνιο, πτωτικές τάσεις τον Ιούλιο	σελ. 20
10. Κινητοποιήσεις Βέλγων αγροτών	σελ. 22

1. Συμμετοχή με ελληνικό περίπτερο γαστρονομικής προβολής της Ελλάδας σε εκδήλωση του Δήμου Ixelles Βρυξελλών, στο προαύλιο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (23.6.2015)

Στις 23 Ιουνίου πραγματοποιήθηκε στον προαύλιο χώρο ("Esplanade") του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, με πρωτοβουλία του κεντρικού Δήμου Ixelles των Βρυξελλών, εκδήλωση γαστρονομικής, πολιτιστικής και τουριστικής προβολής των 28 κρατών μελών της Ε.Ε., με τίτλο "Les 28 dans votre assiette". Η εκδήλωση υλοποιήθηκε σε συνέχεια προηγούμενης επιτυχημένης αντίστοιχης εκδήλωσης το έτος 2010, και διάρκεσε από τις 12 το μεσημέρι έως τις 7 το απόγευμα, συγκεντρώνοντας αρκετές χιλιάδες επισκεπτών, τόσο υπαλλήλων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και άλλων ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, όσο και περαστικών που σταμάτησαν για να απολαύσουν γεύσεις από τις συμμετέχουσες χώρες και να συλλέξουν πληροφοριακό και τουριστικό υλικό. Τα εγκαίνια της εκδήλωσης τίμησε με την παρουσία της η αντιπρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, κα Mairead Mc Guinness.

Το Γραφείο μας, όταν ο Δήμος Ixelles μας γνωστοποίησε την πρόθεσή του να διοργανώσει την εκδήλωση, τον περασμένο Απρίλιο, ζήτησε την συνδρομή του εκ των εδώ εκπροσώπων της Λέσχης Αρχιμαγείρων Ελλάδας και ιδιοκτήτη γνωστού ποιοτικού ελληνικού εστιατορίου των Βρυξελλών, κ. Μανώλη Μακρυγιαννάκη, ο οποίος, μαζί με την ομάδα του, αλλά και με την συνεργασία γνωστού εδώ εισαγωγικού οίκου ελληνικών κρασιών, καθώς και Έλληνα ζυθοποιού που δραστηριοποιείται και στο Βέλγιο, κάλυψε απολύτως επιτυχημένα την εκδήλωση, προετοιμάζοντας και προσφέροντας στους επισκέπτες του περιπτέρου μας εξαιρετικά γευστικά ελληνικά εδέσματα, με ιδιαίτερη έμφαση στην κρητική γαστρονομία. Εάν κρίνουμε από τον εκπληκτικό –σε σύγκριση με τα υπόλοιπα περίπτερα- όγκο επισκεπτών που ήταν συγκεντρωμένοι στον χώρο μπροστά από το ελληνικό περίπτερο καθ' όλη την διάρκεια της εκδήλωσης, η παρουσία και η εργασία του Έλληνα Chef κάλυψε με απόλυτη ευστοχία το κομμάτι της

γαστρονομικής προβολής της χώρας μας στην καρδιά των Βρυξελλών.

Σημειώνουμε επίσης ότι ο προϊστάμενος του Γραφείου Ο.Ε.Υ. Βρυξελλών Π. Γκάσιος διέθεσε πληροφοριακό υλικό, τουριστικού και γαστρονομικού ενδιαφέροντος, το οποίο του χορήγησε το εδρεύον στο Άμστερνταμ Γραφείο ΕΟΤ Κάτω Χωρών, και το οποίο συνέλεξαν με μεγάλο ενδιαφέρον οι επισκέπτες του περιπτέρου μας (ιδιαίτερο ενδιαφέρον εντοπίσαμε σε έντυπα γαστρονομικής προβολής Κρήτης και νησιών Βορείου Αιγαίου, καθώς και τουριστικής προβολής Αθήνας / Αττικής, Κέρκυρας και Μαγνησίας).

Συμπερασματικά, θεωρούμε ότι η εν λόγω δράση, έστω και μεσαιας εμβέλειας, αποτέλεσε επιτυχή ενέργεια προβολής της ελληνικής γαστρονομίας και του τουρισμού σε ένα αρκετά ευρύ βελγικό αλλά και διεθνές κοινό, στο κέντρο των Βρυξελλών και στην καρδιά των ευρωπαϊκών θεσμών.

2. Εξελίξεις στον βελγικό κλάδο λιανεμπορίου

Υψηλά πρόστιμα από την βελγική αρχή ανταγωνισμού σε λιανεμπορικές αλυσίδες και προμηθευτές τους: Σε συνέχεια σχετικής αναφοράς μας σε προηγούμενο ενημερωτικό δελτίο¹, η βελγική αρχή ανταγωνισμού επέβαλε στα τέλη Ιουνίου πρόστιμα συνολικού ύψους πλησίον των 174 εκατ. €, στο πλαίσιο διακανονισμού με 18 συνολικά επιχειρήσεις, 7 του κλάδου των λιανεμπορικών αλυσίδων και 11 προμηθευτές τους, για εναρμονισμένη πρακτική συντονισμένης αύξησης των τιμών σε ορισμένα καταναλωτικά αγαθά (κυρίως αρώματα, καλλυντικά και είδη προσωπικής υγιεινής) κατά την περίοδο 2002-2007. Σύμφωνα με τον βελγικό οικονομικό Τύπο, μεταξύ των επιχειρήσεων που καταδικάστηκαν από την αρχή ανταγωνισμού περιλαμβάνονται αρκετά ιδιαίτερα ηχηρά ονόματα, όπως των εταιρειών Procter & Gamble, Henkel, Unilever, Beiersdorf, L'Oréal, Reckitt Benckiser, Colgate-Palmolive, GSK από πλευράς προμηθευτών, και Carrefour,

¹ Βλ. επισήμανσή μας σε άρθρο 6 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 94 (υπό παράγραφο Χρηματιστηρίου Βρυξελλών).

Colruyt, Delhaize και Cora από πλευράς λιανεμπορικών αλυσίδων. Οι εμπλεκόμενες επιχειρήσεις αποδέχθηκαν την πραγματοποιηθείσα καταστρατήγηση του ανταγωνισμού, με αποτέλεσμα να επιτύχουν μείωση του επιβληθέντος συνολικού προστίμου κατά 10%. Ο ομοσπονδιακός Υπουργός Οικονομίας κ. Peeters δήλωσε την απόλυτη ικανοποίησή του για την ετυμηγορία της αρχής ανταγωνισμού και τα πρόστιμα που αυτή επέβαλε, εκτιμώντας ότι βαίνουν προς όφελος της αγοράς και των καταναλωτών, ενώ, σύμφωνα με τα οικονομικά δημοσιεύματα, τα επιβληθέντα πρόστιμα κατάφεραν ισχυρό πλήγμα στην κερδοφορία ορισμένων μεγάλων βελγικών λιανεμπορικών αλυσίδων, όπως η ηγέτιδα της βελγικής αγοράς αλυσίδα Colruyt (το μερίδιο της οποίας στην βελγική λιανεμπορική αγορά έφθασε πρόσφατα στο επίπεδο ρεκόρ του 31%).

Συγχώνευση Λιανεμπορικών Ομίλων Delhaize και Ahold: Σε συνέχεια σχετικών αναφορών μας σε προηγούμενα ενημερωτικά δελτία², στις 25 Ιουνίου σφραγίστηκε η συμφωνία συγχώνευσης του βελγικού λιανεμπορικού ομίλου Delhaize με τον ολλανδικό λιανεμπορικό όμιλο Ahold, οι συζητήσεις για την επίτευξη της οποίας ολοκληρώθηκαν σε διάστημα μικρότερο των δύο μηνών. Το 61% του κεφαλαίου του νέου μεγάλου λιανεμπορικού ομίλου (7^{ου} σε παγκόσμια κλίμακα από πλευράς κύκλου εργασιών³) θα περάσει στους μετόχους της ολλανδικής Ahold, ενώ το 39% στους μετόχους της Delhaize. Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα, η αξία της συγχώνευσης-εξαγοράς ανήλθε σε 9,32 δις. δολ. σε μετοχές, ενώ η συγχώνευση πραγματοποιήθηκε δια της προσφοράς 4,75 μετοχών της Ahold έναντι 1 μετοχής της Delhaize. Η συγχώνευση, η οποία θα πρέπει να λάβει έγκριση τόσο από τις γενικές συνελεύσεις των μετόχων των δύο εταιρειών, όσο και –το κυριότερο- από τις αρμόδιες αρχές ανταγωνισμού στην Ευρώπη και την

² Βλ. σχετικές επισημάνσεις μας σε άρθρα 4, 6, 1 και 6 ενημερωτικών δελτίων υπ' αριθ. 91, 92, 93 και 94, αντιστοίχως.

³ Και, σύμφωνα με τον βελγικό οικονομικό Τύπο, 1^ο στην Ευρώπη και 3^ο στον κόσμο από πλευράς αγοραίας αξίας.

Αμερική, εκτιμάται ότι θα οριστικοποιηθεί εντός διαστήματος ενός έτους.

Ο νέος όμιλος που δημιουργείται από την συγχώνευση εκτιμάται ότι θα διαθέτει κύκλο εργασιών της τάξεως των 54 δις. €, θα απασχολεί περίπου 375 χιλ. συνεργάτες σε 6.600 καταστήματα ανά τον κόσμο και θα εξυπηρετεί 50 εκατ. πελάτες σε εβδομαδιαία βάση. Τα συνολικά κόστη της συγχώνευσης και της συνακόλουθης ενοποίησης των συστημάτων και των δικτύων των δύο λιανεμπορικών ομίλων εκτιμώνται στα 350 εκατ. €, ενώ οι συνολικές εξοικονομήσεις κόστους σε ετήσια βάση εξαιτίας συνεργειών και θετικών οικονομικών κλίμακας –από το έτος 2017- προσδοκείται ότι θα ανέλθουν σε 500 εκατ. €. Σύμφωνα με τον βελγικό οικονομικό Τύπο, η συγχώνευση των δύο μεγάλων λιανεμπορικών ομίλων αναμένεται να δημιουργήσει ισχυρές πιέσεις στην βελγική λιανεμπορική αγορά, και ιδιαίτερα στην ηγέτιδά της, Colruyt.

Τα νευραλγικά πόστα του διευθύνοντος συμβούλου και του οικονομικού διευθυντή του νέου ομίλου περιέρχονται στην ολλανδική Ahold (συγκεκριμένα, το πόστο του διευθύνοντος συμβούλου αναλαμβάνει ο σήμερα επικεφαλής της Ahold, Dick Boer και το πόστο του οικονομικού διευθυντή-CFO ο Jeff Carr, επίσης της Ahold), ενώ ο νυν διευθύνων σύμβουλος της Delhaize, Frans Muller, θα κατέχει το πόστο του αναπληρωτή διευθύνοντος συμβούλου, υπεύθυνου για την ενοποίηση των δύο εταιρειών. Η προεδρία του διοικητικού συμβουλίου του νέου λιανεμπορικού ομίλου περιέρχεται επίσης στην Delhaize, και συγκεκριμένα στον νυν πρόεδρό της, Mats Jansson. Η έδρα του ενοποιημένου ομίλου θα είναι στην Ολλανδία, ενώ το κέντρο των ευρωπαϊκών του δραστηριοτήτων στις Βρυξέλλες (περιοχή Anderlecht), με επικεφαλής τον νυν οικονομικό διευθυντή της Delhaize, Pierre Bouchut. Βασικές πληροφορίες για την συγχώνευση των Ahold και Delhaize μπορούν να εντοπισθούν στην σχετική ιστοσελίδα που ανέπτυξαν οι δύο όμιλοι, στην διεύθυνση:

<https://www.adcombined.com/en/news-and-media/faqs>.

Σημαντική μερίδα του βελγικού οικονομικού Τύπου υποδέχθηκε με σκεπτικισμό και

κριτική διάθεση την εν λόγω συγχώνευση, με το σκεπτικό ότι ουσιαστικά πρόκειται για απορρόφηση της Delhaize από την Ahold, με αντίτιμο κατώτερο της πραγματικής αξίας του βελγικού λιανεμπορικού ομίλου και συνεπώς καθόλου ευνοϊκή για τους μετόχους της Delhaize, και παράλληλη υποβάθμιση της Delhaize στο πλαίσιο του νέου ομίλου. Επιπλέον, ο Τύπος εξέφρασε αμφιβολίες και για την βιωσιμότητα του νέου σχήματος, καθώς αφ' ενός μεγάλο μέρος του κύκλου εργασιών του προέρχεται από την ευμετάβλητη και αρκετά δύσκολη αγορά των ΗΠΑ⁴ και αφ' ετέρου εικάζεται ότι ο νέος όμιλος θα δυσκολευτεί να ενσωματώσει και απορροφήσει τα αποτελέσματα του υλοποιούμενου πλάνου αναδιάρθρωσης της Delhaize στο Βέλγιο⁵.

3. Ειδήσεις από τον ενεργειακό κλάδο

Η ομοσπονδιακή Υπουργός Ενέργειας κα Marghem εκτίμησε στα τέλη Ιουνίου σε 1.350 MW το ενεργειακό κενό που θα πρέπει να καλυφθεί προκειμένου να χτιστεί επαρκές στρατηγικό ενεργειακό αποθεματικό στο Βέλγιο εν όψει του προσεχούς χειμώνα. Θυμίζουμε ότι στις 18 Ιουνίου, το βελγικό ομοσπονδιακό κοινοβούλιο ενέκρινε με την στήριξη της κυβερνητικής πλειοψηφίας το νομοσχέδιο που ανοίγει τον δρόμο για την χρονική επιμήκυνση της λειτουργίας των πυρηνικών αντιδραστήρων Doel 1 και 2 κατά μία ακόμη δεκαετία⁶. Σύμφωνα με την Υπουργό, από την στιγμή που εξασφαλίστηκε –τουλάχιστον νομοθετικά- η παράταση της λειτουργίας των δύο μεγάλων ανωτέρω πυρηνικών αντιδραστήρων, η βελγική κυβέρνηση μεριμνά για την διασφάλιση και της απαιτούμενης συνολικής ισχύος, ύψους 3.500 MW κατά τον Elia, τον διαχειριστή του βελγικού ηλεκτρικού δικτύου, που απαιτείται ώστε να μην υπάρξει κίνδυνος “blackout” εξαιτίας ελλείψεων στην τροφοδοσία της χώρας τον προσεχή χειμώνα. Κατά την κα Marghem, από τα ως

⁴ Και όπου οι δύο όμιλοι παρουσιάζουν αλληλεπικαλύψεις δραστηριοτήτων.

⁵ Βλ. και παλαιότερες εν θέματι αναφορές μας, με πλέον πρόσφατη εκείνην του άρθρου 1 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 93.

⁶ Βλ. σχετική αναφορά μας σε άρθρο 1 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 95.

άνω 3.500 MW, ήδη τα 2.150 MW έχουν εξασφαλισθεί: τα 800 MW μέσω διατήρησης (μη παύσης λειτουργίας) υφιστάμενων ηλεκτροπαραγωγικών εγκαταστάσεων, τα 750 MW από την παλαιότερα επιτευχθείσα τριετή παράταση της λειτουργίας των θερμοηλεκτρικών σταθμών στις περιοχές Vilvorde και Seraing, και ακόμη 600 MW μέσω σχεδιαζόμενων μέτρων εξοικονόμησης ενέργειας και ευελιξίας της προσφοράς στις περιόδους αιχμής της κατανάλωσης. Η ομοσπονδιακή Υπουργός Ενέργειας θεωρεί κατά τους υπολογισμούς της σχετικά με την ενεργειακή επάρκεια, σύμφωνα με τον βελγικό οικονομικό Τύπο, ως σχεδόν απολύτως βέβαιη την ταχεία επανέναρξη της λειτουργίας των πυρηνικών αντιδραστήρων Doel 1 και 2⁷, συνολικής ισχύος 866 MW, ωστόσο εμφανίζεται καθησυχαστική για το ενδεχόμενο οι δύο εν λόγω αντιδραστήρες να μην επαναλειτουργήσουν εγκαίρως, κάνοντας μνεία για «ύπαρξη πληθώρας εναλλακτικών λύσεων».

Σύμφωνα εξάλλου με τις εκτιμήσεις του ομοσπονδιακού Υπουργείου Ενέργειας, το Βέλγιο διαθέτει συνολική εγκατεστημένη ηλεκτροπαραγωγική δυναμικότητα ισχύος 12.142 MW, ενώ η συνολική διαθέσιμη και υψηλού επιπέδου αξιοπιστίας δυναμικότητα της χώρας ανέρχεται σε 10.179 MW, και η κατανάλωση φθάνει –κατά τις περιόδους αιχμής- τα 13.900 MW, από όπου προκύπτουν και οι ενεργειακές ελλείψεις που απαιτείται να καλυφθούν. Πάντως, κατά το Υπουργείο Ενέργειας, το Βέλγιο διαθέτει εξαιρετικά υψηλού επιπέδου διασυνδέσεις με τα ηλεκτρικά δίκτυα των γειτονικών χωρών (κυρίως Γαλλίας και Ολλανδίας), μέσω των οποίων καλύπτονται ελλείψεις στις περιόδους αιχμής, ενώ παράλληλα ενισχύει τις

⁷ Η βελγική κυβέρνηση βρισκόταν σε διαπραγματεύσεις με την Electrabel, ιδιοκτήτρια των δύο πυρηνικών αντιδραστήρων, που αφορούσαν τους όρους της χρονικής επιμήκυνσης της λειτουργίας τους, οι οποίες ολοκληρώθηκαν στα τέλη Ιουλίου (βλ. και κατωτέρω σε παρόν άρθρο), ενώ αναμένει την αξιολόγηση της ομοσπονδιακής υπηρεσίας πυρηνικού ελέγχου (Agence Fédérale de Contrôle Nucléaire) αναφορικά με την ασφάλεια των αντιδραστήρων Doel 1 και 2. Βλ. και πλέον πρόσφατες σχετικές αναφορές μας σε άρθρα 8 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 93 και 4 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 83.

υφιστάμενες διασυνδέσεις και επεκτείνει τις πηγές προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας και σε άλλες χώρες, όπως οι Γερμανία και Βρετανία⁸.

Ο βελγικός οικονομικός Τύπος ανέφερε εξάλλου ότι στα τέλη Ιουνίου, τόσο η Electrabel όσο και η EDF κατέθεσαν για ακόμη μία φορά προσφυγή ενώπιον του συνταγματικού δικαστηρίου του Βελγίου, αιτούμενες την ακύρωση διατάξεων του νόμου πλαισίου του Δεκεμβρίου 2014, που καθόριζαν το ύψος του φόρου πυρηνικής ενέργειας για το 2014, στα 469,82 εκατ. €. Οι δύο μεγάλοι ενεργειακοί πάροχοι του Βελγίου, οι οποίοι εκμεταλλεύονται τους πυρηνικούς σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, κρίνουν τον εν λόγω φόρο «δημευτικό», καθώς κατατρώγει τα όποια θετικά οικονομικά αποτελέσματα πραγματοποιούν, ενώ τα τελευταία χρόνια με την πτώση των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας, αλλά και τα προβλήματα στην λειτουργία αρκετών πυρηνικών αντιδραστήρων που οδηγούν συχνά σε παύσεις της λειτουργίας τους, υπερβαίνει σε ορισμένες περιπτώσεις τα λειτουργικά τους κέρδη⁹. Σύμφωνα με τα οικονομικά δημοσιεύματα, η Electrabel είχε την πρόθεση να χρησιμοποιήσει τη νέα προσφυγή ως πρόσθετο όπλο κατά τις διαπραγματεύσεις της με την ομοσπονδιακή κυβέρνηση για τους όρους της χρονικής επιμήκυνσης της λειτουργίας των πυρηνικών αντιδραστήρων Doel 1 και 2¹⁰.

Τελικά, όπως ανέφερε ο Τύπος στις 30 Ιουλίου, επήλθε συμφωνία στις διαπραγματεύσεις της Electrabel με την κυβέρνηση, τόσον όσον αφορά την επιμήκυνση της λειτουργίας των 2 αντιδραστήρων, όσο και την προς τα κάτω αναθεώρηση του φόρου πυρηνικής ενέργειας, στα 200 εκατ. € για το 2015 και στα 150 εκατ. € για το 2016. Από το 2017, η Electrabel θα καταβάλλει στο βελγικό κράτος

⁸ Σχετικά με την προγραμματιζόμενη ηλεκτρική διασύνδεση Βελγίου-Βρετανίας, υπό την επωνυμία Nemo, βλ. και σχετική πρόσφατη αναφορά μας σε άρθρο 6 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 94.

⁹ Βλ. σχετική λεπτομερή αναφορά μας σε άρθρο 2 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 88.

¹⁰ Βλ. και σειρά προηγούμενων σχετικών αναφορών μας, με πλέον πρόσφατη εκείνη του άρθρου 1 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 95.

μία σταθερή ετήσια εισφορά της τάξεως των 20 εκατ. € για τους δύο αντιδραστήρες, ενώ θα υπάρχει παράλληλα επιμερισμός των κερδών από την χρήση τους, πέραν ενός κατωφλίου τιμής ανά MWh. Επίσης, οι δύο πλευρές συμβιβάστηκαν όσον αφορά παλαιότερη δικαστική τους διαμάχη, με την Electrabel να καλείται να καταβάλει στο βελγικό κράτος 120 εκατ. €, αντί 300 εκατ. € που διεκδικούσε το βελγικό δημόσιο. Όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος, παρά την επιτευχθείσα συμφωνία για τους πυρηνικούς αντιδραστήρες Doel 1 και 2, ούτε η Electrabel φαίνεται διατεθειμένη να αποσύρει τις προσφυγές της κατά των επιβληθέντων κατά τις προηγούμενες χρήσεις φόρων πυρηνικής ενέργειας, αλλά ούτε και το βελγικό δημόσιο να παραιτηθεί από αξιώσεις του έναντι της εταιρείας από παλαιότερες εκκρεμείς υποθέσεις.

Τέλος, όπως ανέφερε ο βελγικός οικονομικός Τύπος στα τέλη Ιουλίου, η προπαρασκευαστική φάση για την υλοποίηση μεγάλου έργου κατασκευής πρόσθετων 50 νέων ανεμογεννητριών στα ανοικτά των ακτών του Βελγίου στην Βόρεια Θάλασσα, με τίτλο Belwind 2, προϋπολογισμού 660 εκατ. €, προχωρά με εντατικότατους ρυθμούς, ενώ ιδιαίτερα μεγάλο ενδιαφέρον χρηματοδότησης του έργου επιδεικνύει ο τραπεζικός τομέας. Όπως σημείωσαν τα οικονομικά δημοσιεύματα, τα 3 ήδη λειτουργούντα offshore αιολικά πάρκα του Βελγίου (C-Power, Belwind 1 και Northwind) παράγουν συνολική ισχύ 712 MW, ενώ όταν λειτουργήσει και το νέο αιολικό πάρκο Belwind 2 (εκτιμάται στα τέλη του 2017), θα προστεθούν ακόμη 165 MW στο παράκτιο αιολικό παραγωγικό δυναμικό της χώρας.

4. Επιχειρηματικές ειδήσεις

Βελγική επιχειρηματική αποστολή στην Κίνα:

Ο βελγικός οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε στα τέλη Ιουνίου με πολύ κολακευτικά σχόλια στην έκβαση της επίσημης επίσκεψης του βασιλιά του Βελγίου Φιλίππου στην Κίνα (20-27 Ιουνίου), και ιδιαίτερα της μεγάλης

επιχειρηματικής αποστολής υψηλού επιπέδου που συνόδεψε τον Βέλγο μονάρχη¹¹. Μεταξύ των επιτυχιών της βελγικής επιχειρηματικότητας στην Κίνα, ο οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε κατ' αρχάς στην συμφωνία από κοινού δημιουργίας εκκολαπτηρίου επιχειρήσεων υψηλής τεχνολογίας και καινοτομίας (China Belgium Technology Center) στην περιοχή Louvain-la-Neuve της Βαλλονίας, συνολικού ύψους επένδυσης 200 εκατ. € (που θα καλυφθεί από κινεζικά κεφάλαια), με εκτιμώμενες δημιουργούμενες 1.500 θέσεις εργασίας. Ως πρόσθετες επιτυχίες της βελγικής επιχειρηματικής αποστολής στην Κίνα, ο οικονομικός Τύπος κατέγραψε την έκφραση πρόθεσης της κινεζικής πλατφόρμας ηλεκτρονικού εμπορίου Alibaba να εγκαταστήσει κατά το προσεχές έτος στο Βέλγιο πανευρωπαϊκή πλατφόρμα ηλεκτρονικών πληρωμών μέσω κινητών συσκευών, καθώς επίσης και την σύναψη συμφωνίας αντιπροσώπησης της βελγικής αλυσίδας ρολογιών Ice-Watch με μεγάλο διανομέα, που αναμένεται να οδηγήσει σε αξιόλογη επέκταση του δικτύου της στην Κίνα εντός των προσεχών μηνών, με άνοιγμα 10 καταστημάτων και είσοδο σε 210 σημεία πώλησης στην κινεζική αγορά. Τα οικονομικά δημοσιεύματα κατέγραψαν επίσης την δημιουργία θυγατρικής στην Κίνα από την βελγική σοκολατοποιία Pierre Marcolini, σε συνεργασία με το κινεζικό επενδυτικό ταμείο EverYi Capital, με σκοπό το άνοιγμα του πρώτου της καταστήματος στην Σαγκάη κατά το προσεχές έτος. Ο οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε εξάλλου στην συμφωνία της βελγικής βιομηχανίας παραγωγής βρεφικών τροφών από δημητριακά και άλλων ειδικών διατροφικών προϊόντων Belourthe με μεγάλο διανομέα (Lotus International) για αποκλειστική αντιπροσώπηση προϊόντων της βρεφικής διατροφής στην κινεζική αγορά. Ο βελγικός οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε ακόμη στην συμφωνία συνεργασίας μεταξύ της βελγικής πλατφόρμας crowdfunding "MyMicroInvest" με την κινεζική πλατφόρμα "Optivadarma", δια της οποίας προσδοκείται ότι θα προσελκυσθούν σημαντικά κινεζικά

¹¹ Βλ. και σχετική αναφορά μας σε άρθρο 11 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 95.

επενδυτικά κεφάλαια σε projects καινοτομίας στο Βέλγιο και την Ευρώπη γενικότερα, καθώς η κινεζική πλατφόρμα διαθέτει προσβάσεις σε εξαιρετικά αξιόλογο δίκτυο επενδυτών, πανεπιστημιακών ερευνητικών ιδρυμάτων και εκκολαπτηρίων καινοτόμων επιχειρήσεων στην Κίνα, που αναζητούν διεξόδους στην ευρωπαϊκή αγορά.

Τέλος, ως σημαντική επιτυχία της αποστολής καταγράφηκε η υπογραφή συμφωνίας συνεργασίας μεταξύ του μεγάλου τηλεπικοινωνιακού παρόχου του Βελγίου, Proximus, των Πανεπιστημίων των Βρυξελλών ULB και VUB και του μεγάλου κινεζικού τεχνολογικού ομίλου Huawei, με σκοπό την δημιουργία κέντρου καινοτομίας στις Βρυξέλλες, όπου αναμένεται να δοκιμαστεί για πρώτη φορά στην Ευρώπη η χρήση της ασύρματης τηλεπικοινωνιακής τεχνολογίας 5G, σε συνέχεια της πρόσφατης ίδρυσης στην βελγική πόλη Louvain νέου ευρωπαϊκού ερευνητικού ινστιτούτου της Huawei¹².

Εγκαινία δεύτερου κέντρου δεδομένων της Google στο Βέλγιο: Στις 23 Ιουνίου, ο αντιπρόεδρος της βελγικής ομοσπονδιακής κυβέρνησης και αρμόδιος για το χαρτοφυλάκιο τηλεπικοινωνιών και τεχνολογίας πληροφορικής Alexander De Croo εγκαινίασε επίσημα την λειτουργία του δεύτερου κέντρου δεδομένων (data center) της Google στο Βέλγιο, και συγκεκριμένα στην περιοχή Baudour (Saint-Ghislain-Ghlin), πλησίον της Mons. Σύμφωνα με σχετικά δημοσιεύματα του οικονομικού Τύπου, η Google έχει, από την εποχή της αρχικής της εγκατάστασης στο Βέλγιο το έτος 2007¹³, επενδύσει σημαντικά στην βελγική οικονομία, συνεισφέροντας –σύμφωνα με εκτιμήσεις– κατά 900 εκατ. € στην ανάπτυξη της οικονομίας της περιφέρειας της Βαλλονίας, και δημιουργώντας περίπου 1.500 θέσεις εργασίας (άμεσης και έμμεσης απασχόλησης) ετησίως. Σύμφωνα με τον πρώην ομοσπονδιακό πρωθυπουργό και νυν δήμαρχο της Mons, κ. Di Rupo, η Google έχει επενδύσει τουλάχιστον 775 εκατ. € στην

¹² Σχετική αναφορά μας σε άρθρο 4 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 91.

¹³ Βλ. και σχετική παλαιότερη αναφορά μας σε άρθρο 2 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 22.

ανάπτυξη και επέκταση των κέντρων δεδομένων της στο Βέλγιο, ενώ με την δημιουργία των νέων εγκαταστάσεων και την επέκτασή τους στο άμεσο μέλλον, εκτιμάται ότι η συνεισφορά του αμερικανικού «γίγαντα» του κλάδου λογισμικού στην βελγική οικονομία αναμένεται να ανέλθει σε μερικά χρόνια στα 2,2 δις. €. Οι διαδοχικές επεκτάσεις της Google στο βελγικό έδαφος εντάσσονται στο πλαίσιο της στρατηγικής της εταιρείας για την δημιουργία μίας “Digital Innovation Valley” στην περιοχή της Mons.

Αρνητική στάση του βελγικού επιχειρηματικού κόσμου στην κατάργηση της δοκιμαστικής περιόδου κατά την πρόσληψη υπαλλήλων: Ο βελγικός οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε στις αρχές Ιουλίου στην καταγραφείσα από την βελγική γαλλόφωνη ένωση μικρομεσαίων επιχειρήσεων και αυτοαπασχολουμένων (UCM) αρνητική στάση του επιχειρηματικού κόσμου έναντι της κατάργησης της περιόδου δοκιμαστικής εργασίας κατά τα προκαταρκτικά στάδια της διαδικασίας πρόσληψης υπαλλήλων, από τις αρχές του 2014. Σύμφωνα με έρευνα που διεξήγε η UCM σε δείγμα 320 επιχειρήσεων, 2 στους 3 Βέλγους εργοδότες διστάζουν ή αποφεύγουν να προσλάβουν νέους υπαλλήλους, ενώ το 78% των εργοδοτών έχουν «σκληρύνει» τις μεθόδους τους πρόσληψης, προσφεύγοντας κυρίως σε συμβόλαια βραχυπρόθεσμης, ορισμένου χρόνου απασχόλησης, καθώς επίσης και σε προσωρινές προσλήψεις μέσω τοπικών υπηρεσιών απασχόλησης εργατικού δυναμικού (agences intérimaires). Κατά την έρευνα της UCM, οι νέες στρατηγικές προσλήψεων που ακολουθούν οι βελγικές επιχειρήσεις εξαιτίας της κατάργησης της δοκιμαστικής περιόδου έχουν αυξήσει τα διοικητικά και χρηματοοικονομικά κόστη των επιχειρήσεων, και ιδιαίτερα των μικρομεσαίων εταιρειών, με αποτέλεσμα η συντριπτική πλειονότητα αυτών να επιθυμεί την επαναφορά της εν λόγω περιόδου κατά την πρόσληψη νέων υπαλλήλων. Σύμφωνα με τον Τύπο, η βελγική εργοδοσία ασκεί lobbying στον νυν ομοσπονδιακό Υπουργό Οικονομίας και Απασχόλησης, Kris Peeters, προκειμένου να επανέλθει η ισχύς της δοκιμαστικής περιόδου κατά την πρόσληψη,

έστω και όχι ακριβώς στην πρότερη μορφή της μέχρι τα τέλη του 2013 (ήτοι, 14 ημέρες για τους εργάτες και 6 μήνες για τους υπαλλήλους σε συμβόλαια αορίστου χρόνου, και μέχρι το ήμισυ της διάρκειας του συμβολαίου, για απασχόληση ορισμένου χρόνου).

Εξαγορά σλοβακικής εταιρείας leasing από την φλαμανδική τράπεζα KBC: Όπως ανέφερε στις αρχές Ιουλίου ο βελγικός οικονομικός Τύπος, η μεγάλη φλαμανδική τράπεζα KBC και εκ των σημαντικότερων τραπεζικών ιδρυμάτων του Βελγίου, προχωρά στην πρώτη της εξαγορά στο εξωτερικό, έπειτα από την άρση το περασμένο φθινόπωρο της σχετικής απαγόρευσης που της είχε επιβληθεί παλαιότερα, στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού πλάνου αναδιάρθρωσής της και εκποίησης περιουσιακών στοιχείων και θυγατρικών της, σε συνέχεια της χρηματοπιστωτικής κρίσης του 2008-2009 και της χρηματοδότησης που η KBC είχε λάβει από το βελγικό κράτος προκειμένου να διασωθεί¹⁴.

Συγκεκριμένα, η KBC προχωρά στην εξαγορά –δια της θυγατρικής της στην Σλοβακία CSOB- της σλοβακικής εταιρείας leasing Volksbank Leasing Slovakia, καθώς επίσης και της θυγατρικής της που απασχολείται στον κλάδο ασφαλιστικών υπηρεσιών, Volksbank Sprostredkovatel'ska. Σύμφωνα με τα οικονομικά δημοσιεύματα, με την κίνησή της αυτή η KBC σηματοδοτεί μία νέα περίοδο επέκτασης, πάντοτε ωστόσο επικεντρωμένη στις παραδοσιακές της δραστηριότητες, σύμφωνα με τον διευθύνοντα σύμβουλο της τράπεζας, Johan Thijs. Η σλοβακική εταιρεία leasing διαθέτει συνολικό ενεργητικό ύψους 170 εκατ. € και κατέχει μερίδιο 6% της εγχώριας αγοράς leasing. Το ύψος της αξίας της εξαγοράς δεν διευκρινίστηκε από τα δημοσιεύματα, ενώ η συναλλαγή αναμένεται να έχει ολοκληρωθεί εντός του 3^{ου} τριμήνου του τρέχοντος έτους. Σημειωτέον ότι ο βελγικός οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε σε φημολογία περί εξαγοράς και της σλοβακικής θυγατρικής του μεγάλου ρωσικού τραπεζικού ομίλου Sberbank, Volksbank, από την φλαμανδική τράπεζα,

¹⁴ Βλ. και εν θέματι επιστημόσεις μας σε άρθρο 6 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 70.

διευκρινίζοντας ωστόσο ότι ένα τέτοιο ενδεχόμενο δεν επιβεβαιώνεται από την KBC. Επισημαίνεται επίσης ότι τα πλάνα διεθνούς επέκτασης του μεγάλου βελγικού τραπεζικού ομίλου περιλαμβάνουν κυρίως τις Τσεχία, Βουλγαρία και Ουγγαρία.

Βελγική συμμετοχή σε μεγάλη επένδυση στο λιμάνι της Δουνκέρκης: Ο βελγικός οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε στις αρχές Ιουλίου στην συμμετοχή κατά 25% της εταιρείας που διαχειρίζεται το βελγικό δίκτυο φυσικού αερίου, Fluxys, στο μεγάλο επενδυτικό έργο κατασκευής τερματικού σταθμού υδροποιημένου φυσικού αερίου (LNG) στο λιμάνι της Δουνκέρκης, συνολικού προϋπολογισμού 1 δις. €. Σύμφωνα με τα οικονομικά δημοσιεύματα, ο εν λόγω τερματικός σταθμός, η κατασκευή του οποίου ξεκίνησε προς τριετία, θα συνδέεται με το βελγικό δίκτυο φυσικού αερίου (δια του υπό κατασκευή αγωγού σύνδεσής του με το βελγικό λιμάνι του Zeebrugge¹⁵), ενώ αναμένεται να ξεκινήσει την λειτουργία του μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους και να τροφοδοτεί με αέριο ολόκληρη την βόρεια Ευρώπη. Η βελγική Fluxys συμμετέχει κατά 25% στην ιδιοκτήτρια εταιρεία των υποδομών και διαχειρίστρια της εμπορικής δραστηριότητας του νέου τερματικού σταθμού, Dunkerque LNG, όπου μέτοχοι είναι επίσης οι γαλλικές EDF κατά 65% και Total κατά 10%, αλλά και στο κεφάλαιο της εταιρείας Gaz-Orale, η οποία θα διαχειρίζεται την λειτουργία του τερματικού σταθμού. Ο εν λόγω τερματικός σταθμός εκτείνεται σε επιφάνεια 56 εκταρίων, θα μπορεί να δεχθεί 80 φορτηγά πλοία μεταφοράς LNG ετησίως και να επαναεριοποιήσει 13 δις. κ.μ. αερίου, ήτοι το 20% της συνολικής ετήσιας κατανάλωσης Γαλλίας και Βελγίου. Όπως σημείωσε ο οικονομικός Τύπος, αρκετές βελγικές επιχειρήσεις έχουν συμμετάσχει στο έργο κατασκευής του τερματικού σταθμού, όπως οι Jan De Nul και Sarens.

Επενδύσεις στον βελγικό κλάδο τηλεπικοινωνιών το 2014: Σύμφωνα με πρόσφατη έκθεση της βελγικής ρυθμιστικής αρχής του κλάδου τηλεπικοινωνιών (IBPT), παρά την εκ νέου πτώση του συνολικού

κύκλου εργασιών του το 2014, ο βελγικός κλάδος των εταιρειών τηλεπικοινωνιών συνέχισε να επενδύει μαζικά στην δημιουργία και επέκταση των τεχνολογικών υποδομών, με κεφάλαια ύψους 1,48 δις. €. Σύμφωνα με τα στοιχεία της IBPT, η πλειονότητα των επενδύσεων, που αντιστοιχεί στο 21,1% του κύκλου εργασιών του κλάδου το 2014, κατευθύνθηκε στην αύξηση της δυναμικότητας μεταφοράς δεδομένων, στην αύξηση της ταχύτητας των σταθερών δικτύων και στην περαιτέρω ανάπτυξη του εθνικού δικτύου 4G. Ο συνολικός κύκλος εργασιών του κλάδου τηλεπικοινωνιών το 2014 υπέστη μείωση κατά 274,3 εκατ. € και ανήλθε στα 8,101 δις. € στα τέλη του περασμένου έτους, ενώ ο συνολικός αριθμός απασχολούμενων με καθεστώς πλήρους απασχόλησης ανήλθε σε 18.847 άτομα στα τέλη του 2014.

Μεγάλη εξαγορά αμερικανικής βιομηχανίας από τον βελγικό χημικό κολοσσό Solvay: Στις 29 Ιουλίου, ο βελγικός κολοσσός της χημικής βιομηχανίας Solvay ανακοίνωσε την εξαγορά της αμερικανικής βιομηχανίας Cytec, η οποία ειδικεύεται στην παραγωγή σύνθετων υλικών για χρήση κυρίως από την αεροναυπηγική βιομηχανία, έναντι 5,5 δις. δολ. Πρόκειται για την μεγαλύτερη εξαγορά που έχει πραγματοποιήσει ποτέ ο όμιλος Solvay, καθώς και για την πέμπτη σε μέγεθος εξαγορά που έχει πραγματοποιήσει στα χρονικά βελγικός επιχειρηματικός όμιλος, όπως ανέφεραν βελγικά οικονομικά δημοσιεύματα.

Σύμφωνα με τον οικονομικό Τύπο, η Cytec πραγματοποίησε το 2014 κύκλο εργασιών ύψους 2 δις. δολ., ενώ απασχολεί 4.600 εργαζόμενους ανά τον κόσμο. Η χρηματοδότηση της εξαγοράς της αμερικανικής βιομηχανίας θα πραγματοποιηθεί, σύμφωνα με πηγές της Solvay, από μία αύξηση μετοχικού κεφαλαίου (κατά 1,5 δις. €), από έκδοση υβριδικών ομολόγων (κατά 1 δις. €), καθώς και από λοιπό ομολογιακό δανεισμό (κατά 2,4 δις. €).

5. Δανεισμός βελγικού δημοσίου

Σύμφωνα με στοιχεία που εξέδωσε η βελγική Υπηρεσία Διαχείρισης Χρέους (Agence Belge de la Dette), η ζήτηση των επενδυτών για τίτλους του βελγικού δημοσίου φαίνεται να

¹⁵ Βλ. και σχετική αναφορά μας σε άρθρο 10 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 82.

ανακάμπτει σταδιακά, εξαιτίας της ελαφράς ανόδου των επιτοκίων, αφού προηγουμένως –τον Απρίλιο- είχε αγγίξει ένα ιστορικά χαμηλό επίπεδο της τελευταίας δεκαπενταετίας. Συγκεκριμένα, στις 22 Ιουνίου, το βελγικό δημόσιο εξέδωσε και διέθεσε ομόλογα πενταετούς, δεκαετούς και τριακονταετούς διάρκειας, αντλώντας συνολικά κεφάλαια 2,67 δις. €, με την ζήτηση τίτλων από πλευράς επενδυτών να έχει υπερβεί την προσφορά κατά 1,4 φορές όσον αφορά τα δεκαετή ομόλογα. Συγκεκριμένα, αντλήθηκαν 725 εκατ. € από τα πενταετή ομόλογα, με μέσο επιτόκιο 0,358%, 1,235 δις. € από τα δεκαετή ομόλογα, με μέσο επιτόκιο 1,259% και 710 εκατ. € από τα τριακονταετή ομόλογα, με μέσο επιτόκιο 2,101%. Σημειώνεται ότι το επιτόκιο των δεκαετών ομολόγων ανήλθε στο ανώτατο επίπεδο του από τον Σεπτέμβριο του 2014, ενώ τον περασμένο Απρίλιο είχε φθάσει στο ιστορικά κατώτατο επίπεδο του 0,343%¹⁶. Επίσης, στις 13 Ιουλίου, το βελγικό δημόσιο εξέδωσε και διέθεσε ομόλογα τετραετούς, δεκαετούς και εικοσαεξαετούς διάρκειας, αντλώντας συνολικά κεφάλαια 2,6 δις. €. Συγκεκριμένα, αντλήθηκαν 740 εκατ. € από τα τετραετή ομόλογα, με μέσο επιτόκιο 0,173%, 1,205 δις. € από τα δεκαετή ομόλογα, με μέσο επιτόκιο 1,345% (ακόμη υψηλότερο εκείνου του Ιουνίου) και 655 εκατ. € από τα εικοσαεξαετή ομόλογα, με μέσο επιτόκιο 2,152%. Σύμφωνα με την Υπηρεσία Διαχείρισης Χρέους, έχει ολοκληρωθεί το 77,92% του συνολικού φετινού προγράμματος ομολογιακού δανεισμού του βελγικού δημοσίου.

Σημειώνουμε ότι το επιτόκιο του βελγικού δεκαετούς ομολόγου στις αγορές, το οποίο στις 30 Ιουνίου ανερχόταν στο 1,22%, πρόσφατα στην διάρκεια του Ιουλίου ακολούθησε πτωτική πορεία και στις 30 Ιουλίου βρισκόταν και πάλι κάτω από το κατώφλι του 1%, και συγκεκριμένα στο 0,951%, αφού προηγουμένως στις 24 Ιουλίου είχε περάσει κάτω από το εν λόγω κατώφλι (στο 0,987%), για πρώτη φορά από την αρχή του Ιουνίου.

¹⁶ Βλ. σχετική επισήμανσή μας σε άρθρο 1 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 90.

Στις 30 Ιουνίου το βελγικό δημόσιο εξέδωσε και διέθεσε έντοκα γραμμάτια δημοσίου τρίμηνης και εξάμηνης διάρκειας, αντλώντας συνολικά 1,715 δις. € με αρνητικά επιτόκια. Συγκεκριμένα, από τα έντοκα γραμμάτια τρίμηνης διάρκειας αντλήθηκαν 770 εκατ. € με μέσο επιτόκιο -0,211% (έναντι επιτοκίου -0,193% κατά την έκδοση της 16^{ης} Ιουνίου)¹⁷, ενώ από τα εξάμηνης διάρκειας αντλήθηκαν 945 εκατ. € με μέσο επιτόκιο -0,204% (έναντι επιτοκίου -0,2% κατά την έκδοση της 2^{ης} Ιουνίου). Στις 14 Ιουλίου εξάλλου, το βελγικό δημόσιο άντλησε 2 δις. € από την έκδοση εντόκων γραμματίων τρίμηνης και δωδεκάμηνης διάρκειας, επίσης με αρνητικά επιτόκια. Συγκεκριμένα, από τα έντοκα γραμμάτια τρίμηνης διάρκειας αντλήθηκαν 501 εκατ. € με μέσο επιτόκιο -0,238% (έναντι επιτοκίου -0,211% στις 30.6) και από τα δωδεκάμηνης διάρκειας 1,5 δις. € με μέσο επιτόκιο -0,179% (έναντι επιτοκίου -0,166% στις 16.6).

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε η Υπηρεσία Διαχείρισης Χρέους, το 2014 η ζήτηση βελγικών κρατικών ομολόγων από ξένους επενδυτές ανήλθε σε ιστορικά υψηλό επίπεδο, αντιπροσωπεύοντας το 95,76% της συνολικής αξίας των ομολόγων που εκδόθηκαν στην διάρκεια του περασμένου έτους. Σημειώνεται ότι η ζήτηση βελγικών κρατικών ομολόγων από ξένους επενδυτές αντιπροσώπευε το 83,83% και το 88,2% της συνολικής αξίας των ομολόγων που εκδόθηκαν τα έτη 2012 και 2013, αντιστοίχως. Όπως επισήμανε η Υπηρεσία, το 2014 υπήρξε η τρίτη συνεχόμενη χρονιά ανόδου της ζήτησης τίτλων του βελγικού δημοσίου από τους ξένους επενδυτές, η δε άνοδος αυτή προήλθε σχεδόν αποκλειστικά από επενδυτές εκτός ευρωζώνης (το 45,75% της συνολικής αξίας από Ευρωπαίους επενδυτές εκτός ευρωζώνης, έναντι ποσοστού 40,16% το 2013). Επίσης, η Υπηρεσία διαπίστωσε το 2014 διπλασιασμό της ζήτησης Αμερικανών (από ΗΠΑ και Καναδά) επενδυτών για τα βελγικά ομόλογα, που αντιπροσώπευε το 7,57% της συνολικής αξίας των ομολόγων που εκδόθηκαν (έναντι ποσοστού 3,68% το 2013). Όπως σημείωσε

¹⁷ Βλ. σχετική αναφορά μας σε άρθρο 8 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 95.

ο οικονομικός Τύπος, μέρος της αυξημένης ζήτησης βελγικών τίτλων από ξένους επενδυτές το 2014 οφείλεται στην πολιτική της Κεντρικής Τράπεζας, η οποία ζήτησε από τα βελγικά χρηματοπιστωτικά ιδρύματα να ελαφρύνουν κάπως τα χαρτοφυλάκιά τους σε βελγικά ομόλογα, προκειμένου να επιτευχθεί μεγαλύτερη διασπορά των επενδυτικών τους χαρτοφυλακίων και συνεπώς μείωση της επικινδυνότητας αυτών¹⁸.

Τα στοιχεία της Υπηρεσίας δείχνουν ότι στο τέλος του 2014, το 58,2% των βελγικών κρατικών ομολόγων βρισκόταν εις χείρας ξένων επενδυτών, ενώ από πλευράς εντόκων γραμματίων του βελγικού δημοσίου, το ποσοστό ανέρχεται στο υψηλότερο επίπεδο του 92,6%. Η υψηλή ζήτηση βελγικών κρατικών τίτλων από τους ξένους επενδυτές συνέβαλε, κατά την Υπηρεσία, στην πτώση του μέσου επιτοκίου του βελγικού δημοσίου χρέους από 3,37% το 2013 σε 3,16% το 2014, ενώ κατ' αυτόν τον τρόπο μειώθηκαν σημαντικά οι υποχρεώσεις του ομοσπονδιακού κράτους σε καταβολές τόκων. Τέλος, το 2014 η μέση διάρκεια του βελγικού δημοσίου χρέους ανήλθε στα 7,61 έτη, έναντι 7,6 ετών το 2013 και 7,18 ετών το 2012, καθώς το περιβάλλον χαμηλών επιτοκίων επέτρεψε την έκδοση τίτλων περισσότερο μακροπρόθεσμης διάρκειας.

Πάντως, παρ' όλες τις προαναφερθείσες θετικές εξελίξεις όσον αφορά το βελγικό δημόσιο χρέος, ο βελγικός οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε στα μέσα Ιουλίου σε πρόσφατη εκτίμηση της επιτροπής παρακολούθησης του προϋπολογισμού (Comité de Monitoring), σύμφωνα με την οποία το βελγικό δημόσιο αναμένεται να υποστεί ζημία συνολικού ύψους 1,3 δις. € κατά την διετία 2015-2016, εξαιτίας συμβολαίων "interest rate swaps" που είχε συνάψει το φθινόπωρο του 2014 η Υπηρεσία Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους, με αντικείμενο τα επιτόκια του χρέους και με σκοπό να προστατεύσει το βελγικό δημόσιο από μία ενδεχόμενη σημαντική άνοδο του επιπέδου των μακροπρόθεσμων βελγικών επιτοκίων δανεισμού κατά τα εν λόγω έτη. Σύμφωνα

με την Υπηρεσία, η εν λόγω ζημία στην οποία αναφέρθηκε ο οικονομικός Τύπος είναι σχετική, αφού από την άλλη πλευρά το βελγικό δημόσιο ωφελήθηκε από το χαμηλό σημερινό επίπεδο των επιτοκίων, έχοντας να καταβάλει μικρότερα κονδύλια για αποπληρωμές τόκων. Επίσης, σύμφωνα με διευκρινίσεις του ομοσπονδιακού Υπ. Οικονομικών, η εν λόγω ζημία δεν πρόκειται να επιβαρύνει το δημοσιονομικό έλλειμμα του Βελγίου, αλλά θα συνυπολογιστεί στο συνολικό δημόσιο χρέος.

6. Χρηματιστήριο Βρυξελλών

Η εβδομάδα 22-26 Ιουνίου τελείωσε βρίσκοντας τον δείκτη BEL 20 να κλείνει εξαιρετικά ανοδικά σε εβδομαδιαία βάση, και συγκεκριμένα στις 3.719,44 μονάδες, έχοντας σημειώσει εβδομαδιαία άνοδο της τάξεως του 3,63%, την πλέον ισχυρή στο διάστημα των τελευταίων 5 μηνών, επηρεασμένος θετικά από μία αισιόδοξη εκτίμηση περί θετικής έκβασης των διαπραγματεύσεων μεταξύ της Ελλάδας και των δανειστών της, όπως ανέφερε ο βελγικός οικονομικός Τύπος. Ως σημαντικές εβδομαδιαίες άνοδοι μεταξύ των μετοχών των εταιρειών που μετέχουν στον δείκτη αναφέρθηκαν εκείνες της Proximus (+7,15%), της τράπεζας KBC (+6,08%) και της ζυθοποιίας AB InBev (+3,87%), ενώ ο τίτλος της Delhaize ακολούθησε αμφίρροπη πορεία στην διάρκεια της εν λόγω εβδομάδας, αρχικά θετική, καθοδική ωστόσο μετά τα μέσα της εβδομάδας και την ανακοίνωση των λεπτομερειών της συγχώνευσής της με τον ολλανδικό όμιλο Ahold¹⁹ (+0,82% στο σύνολο της εβδομάδας). Ο βελγικός οικονομικός Τύπος κατέγραψε επίσης την εξαιρετικά ανοδική πορεία της μετοχής της εταιρείας Βιοχάλκο κατά την υπό εξέταση εβδομάδα (+32,25%, στα 2,69 €), η οποία εξηγείται, σύμφωνα με τα δημοσιεύματα, ως αποτέλεσμα της κερδοσκοπικής διάθεσης που παρατηρήθηκε σε όλους τους τίτλους που συνδέονται οικονομικά -άμεσα ή έμμεσα- με την ελληνική αγορά. Σύμφωνα ωστόσο με τον οικονομικό Τύπο, τον μήνα Ιούνιο ο δείκτης BEL 20 του

¹⁸ Βλ. σχετική παλαιότερη αναφορά μας σε άρθρο 3 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 62.

¹⁹ Βλ. και επισημάνσεις μας υπό ανωτέρω άρθρο 2 παρόντος ενημερωτικού δελτίου.

Χρηματιστηρίου Βρυξελλών κατέγραψε συνολικές απώλειες της τάξεως του 3,61%, σημειώνοντας την χειρότερη μηνιαία επίδοση του από τον Ιούνιο του 2013, ακολουθώντας την ανάλογη τάση των υπολοίπων κύριων ευρωπαϊκών χρηματιστηρίων, ως αποτέλεσμα της έντονης αβεβαιότητας αναφορικά με το μέλλον της Ελλάδας στην ευρωζώνη.

Ο βελγικός οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε στην είσοδο της μετοχής της φαρμακευτικής εταιρείας Mithra στο Χρηματιστήριο Βρυξελλών στις 30 Ιουνίου, μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας αρχικής δημόσιας προσφοράς (IPO)²⁰, με τιμή 12 €. Σύμφωνα με τα δημοσιεύματα, η IPO επέτρεψε στην Mithra να αντλήσει κεφάλαια 72,3 εκατ. €, ενώ η κεφαλαιοποίησή της στο βελγικό Χρηματιστήριο κατά την εισαγωγή της σε αυτό ανήλθε σε 365 εκατ. €.

Η εβδομάδα 29 Ιουνίου – 3 Ιουλίου τελείωσε βρίσκοντας τον δείκτη BEL 20 να κλείνει στο χαμηλό επίπεδο των 3.591,97 μονάδων, έχοντας σημειώσει εβδομαδιαία πτώση της τάξεως του 3,43%, επηρεασμένος φανερά, όπως υπογράμμισε ο βελγικός οικονομικός Τύπος, από την γενικότερη αβεβαιότητα των αγορών εξαιτίας του ελληνικού δημοψηφίσματος. Στις 7 Ιουλίου, υπό το βάρος των διαπραγματεύσεων μεταξύ της ελληνικής κυβέρνησης και των δανειστών της, ο δείκτης του βελγικού χρηματιστηρίου έπεσε κάτω από το επίπεδο των 3.500 μονάδων, κλείνοντας στις 3.480,86 μονάδες και έχοντας σημειώσει ημερήσια πτώση της τάξεως του 1,58%. Η εβδομάδα 6-10 Ιουλίου βρήκε τελικά τον δείκτη BEL 20 να έχει ανέβει στις 3.674,60 μονάδες, σημειώνοντας εβδομαδιαία άνοδο της τάξεως του 2,3%, επηρεασμένος από ένα γενικότερο κλίμα αισιόδοξων εκτιμήσεων αναφορικά με την κατάληξη σε συμφωνία μεταξύ Ελλάδας και δανειστών της. Με την καλύτερευση πάντως του γενικότερου οικονομικού κλίματος κατόπιν της επίτευξης συμφωνίας μεταξύ της Ελλάδας και των ευρωπαϊκών θεσμών στις 12 Ιουλίου, ο κεντρικός δείκτης του βελγικού χρηματιστηρίου ακολούθησε

²⁰ Βλ. σχετικές προηγούμενες αναφορές μας σε άρθρα 6 και 6 ενημερωτικών δελτίων υπ' αριθ. 94 και 95, αντιστοίχως.

εξαιρετικά ανοδική πορεία, υπερβαίνοντας στις 16 Ιουλίου το κατώφλι των 3.800 μονάδων και κλείνοντας στις 3.836,47 μονάδες, επίπεδο στο οποίο είχε να βρεθεί από τα τέλη Απριλίου τρέχοντος έτους. Το τέλος της εβδομάδας 13-17 Ιουλίου βρήκε τον δείκτη BEL 20 να κλείνει στις 3.834,35 μονάδες, σημειώνοντας μεγάλη εβδομαδιαία άνοδο της τάξεως του 4,35%. Κατά το κλείσιμο της εβδομάδας 20-24 Ιουλίου, ο δείκτης BEL 20 βρέθηκε στις 3.772,62 μονάδες, έχοντας σημειώσει εβδομαδιαία πτώση 1,61%, χάνοντας μέρος της ανοδικής δυναμικής που είχε αναπτύξει κατά τις προηγούμενες δύο εβδομάδες. Στις 30 Ιουλίου, ο δείκτης έκλεισε στις 3.726,85 μονάδες, έχοντας εμφανίσει γενικά αρνητική πορεία στην διάρκεια της εβδομάδας 27-31 Ιουλίου, με εξαίρεση τον τίτλο της Delhaize (που σημείωσε άνοδο 3,68% στις 30.7), ο οποίος επηρεάστηκε θετικά από την ανακοίνωση ικανοποιητικών τριμηνιαίων αποτελεσμάτων του ομίλου, ιδιαίτερα στις αγορές των ΗΠΑ, του Βελγίου και της Ελλάδας.

Σύμφωνα με δημοσιεύματα του βελγικού οικονομικού Τύπου στα μέσα Ιουλίου, η συνολική κεφαλαιοποίηση των εταιρειών των οποίων οι μετοχές απαρτίζουν τον δείκτη BEL 20 ανέρχεται σε 337,4 δις. € (στοιχεία τέλους Ιουνίου). Το 51,6% της συνολικής κεφαλαιοποίησης αντιστοιχεί στην ζυθοποιία AB InBev (185 δις. €). Οι εταιρείες του κλάδου υπηρεσιών κοινής ωφέλειας (Engie και Elia) αντιστοιχούν στο 12,7% της κεφαλαιοποίησης του δείκτη, ενώ ο χρηματοπιστωτικός τομέας (KBC, Ageas, Delta Lloyd²¹) αντιπροσωπεύουν το 10,58%. Οι βιομηχανικοί όμιλοι (Solvay, Umicore, Bekaert) εκπροσωπούν το 4,92% του δείκτη, οι ομάδες εταιρειών holding (GBL και AVH) και εταιρειών διανομής (Delhaize, Colruyt και D'Ieteren) διατηρούν μερίδια 4,7% εκάστη, ο φαρμακευτικός κλάδος (UCB) έχει μερίδιο 3,8% και ο κλάδος τηλεπικοινωνιών (με την Proximus) διατηρεί μερίδιο 3,2%. Σύμφωνα

²¹ Σημειώνουμε ότι, όπως ανέφερε ο οικονομικός Τύπος στα τέλη Ιουλίου, ολοκληρώθηκε η εξαγορά της Delta Lloyd Bank Belgique από τον κινεζικό όμιλο Anbang Insurance Group, έναντι ποσού 206 εκατ. € Βλ. και παλαιότερη σχετική αναφορά μας σε άρθρο 7 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 77.

επίσης με τα οικονομικά δημοσιεύματα, η βαρύτητα της μετοχής της φλαμανδικής τράπεζας KBC στον δείκτη είναι αυτήν την εποχή μεγαλύτερη εκείνης της μετοχής της μεγάλης ζυθοποιίας AB InBev (13,28% έναντι 11,7% στα τέλη Ιουνίου), και με την έννοια αυτή οι διακυμάνσεις της επηρεάζουν περισσότερο την εξέλιξη του δείκτη BEL 20. Βασική διαπίστωση του βελγικού οικονομικού Τύπου είναι ότι κατά την τελευταία εικοσαετία, ο δείκτης του βελγικού χρηματιστηρίου έχει σταδιακά περάσει από την κυριαρχία των μετοχών του βιομηχανικού κλάδου σε εκείνη των μετοχών του κλάδου τεχνολογίας, και στην συνέχεια των μετοχών του χρηματοπιστωτικού κλάδου –μέχρι το ξέσπασμα της κρίσης το έτος 2008- ενώ στην συνέχεια χαρακτηρίζεται από ολοένα μεγαλύτερη συμμετοχή μετοχών οι οποίες είναι περισσότερο ελκυστικές σε συντηρητικούς επενδυτές.

Κατά το διάστημα μέσων Ιουνίου – μέσων Ιουλίου τρέχοντος έτους, σύμφωνα με τον οικονομικό Τύπο, οι αξίες των μετοχών που μετέχουν στον δείκτη BEL 20 εμφάνισαν μέσο ρυθμό ανόδου της τάξεως του 4,6%, παρά τις γενικότερες απώλειες του δείκτη εξαιτίας των εξελίξεων του ελληνικού ζητήματος. Τις μεγαλύτερες μηνιαίες ανόδους εμφάνισαν οι μετοχές των εταιρειών UCB (+13%) και KBC (+10%), ενώ από την άλλη πλευρά, εταιρείες των οποίων οι μετοχές παρουσίασαν ελαφρά πτωτική πορεία υπήρξαν οι Bekaert, Delhaize και D'Ieteren. Σύμφωνα με τους χρηματιστηριακούς αναλυτές, το δυναμικό ανόδου του δείκτη κατά το προσεχές δωδεκάμηνο πλησιάζει το 3,7%, με 7 μετοχές να παρουσιάζουν δυναμικό ανόδου ανώτερο του 9%.

7. Επίτευξη συμφωνίας από την βελγική ομοσπονδιακή κυβέρνηση επί του δημοσιονομικού προγραμματισμού για τα έτη 2015-2016, καθώς και επί των μέτρων της σχεδιαζόμενης φορολογικής μεταρρύθμισης (23.7.2015)

Νωρίς το πρωί της 23^{ης} Ιουλίου τρέχοντος έτους, έπειτα από μαραθώνιες διαβουλεύσεις των μελών της ομοσπονδιακής κυβέρνησης

συνασπισμού Michel στο πλαίσιο του δημοσιονομικού κονκλαβίου, επετεύχθη συμφωνία τόσο όσον αφορά τον δημοσιονομικό προγραμματισμό για την διετία 2015-2016, όσο και για τα βασικά μέτρα της επί μακρό διάστημα αναμενόμενης φορολογικής μεταρρύθμισης. Σημειώνουμε ότι δύο εβδομάδες νωρίτερα, η επιτροπή παρακολούθησης του προϋπολογισμού (Comité de Monitoring) είχε προσδιορίσει το συνολικό ύψος της δημοσιονομικής εξοικονόμησης που θα πρέπει να επιτευχθεί κατά την τρέχουσα διετία σε 1,76 δις. € (978 εκατ. € για το 2015 και 782 εκατ. € για το 2016). Η συνολική ως άνω δημοσιονομική προσπάθεια αναμένεται να ελαφρυνθεί κάπως από τεχνικές διορθώσεις του προϋπολογισμού (που εκτιμάται ότι θα εξοικονομήσουν 404 εκατ. €), καθώς και από την μείωση των επιβαρύνσεων πληρωμών τόκων (εξαιτίας χαμηλών επιτοκίων κρατικού δανεισμού, που εκτιμάται ότι θα εξοικονομήσει περί τα 50 εκατ. €), αλλά και από την είσπραξη εκτάκτων εσόδων (από πρόστιμα σε μεγάλες εταιρείες του κλάδου διανομής, που εκτιμάται ότι θα αποφέρουν περί τα 174 εκατ. €).

Η κυβέρνηση Michel κατέληξε κατ' αρχάς επί των μέτρων που θα βοηθήσουν να επιτευχθεί η ως άνω δημοσιονομική εξοικονόμηση, τα οποία θα συνίστανται πρωταρχικά σε περικοπές των δημοσίων δαπανών, καθώς και σε αυξήσεις των φορολογικών εσόδων σε διάφορους τομείς. Το μεγαλύτερο μέρος των εξοικονομήσεων στον δημόσιο τομέα αναμένεται να λάβει χώρα στον κλάδο της υγείας, της κοινωνικής πρόνοιας και των συντάξεων, συνολικού ύψους 781 εκατ. € για την διετία 2015-2016, ενώ από την άλλη πλευρά η ομοσπονδιακή κυβέρνηση αποφάσισε την αύξηση του συντελεστή ΦΠΑ στην κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος από 6% σε 21%, αρχής γενομένης από τον προσεχή Σεπτέμβριο, προσδοκώντας ότι θα αντλήσει έσοδα 250 εκατ. € (σημειώνουμε ότι ο εν λόγω συντελεστής είχε μειωθεί από 21% σε 6% από τον Απρίλιο 2014, έπειτα από απόφαση της κυβέρνησης Di Rupo, ενώ η αντιπολίτευση είχε τότε διατυπώσει την άποψη ότι η μείωση αυτή αποτελούσε καθαρά δημαγωγικό μέτρο). Αποφασίστηκε

επίσης σειρά άλλων φορολογικών μέτρων, τα οποία αναφέρουμε παρακάτω, στο πλαίσιο της συμφωνίας φορολογικής μεταρρύθμισης. Η κυβέρνηση Michel προανήγγειλε επίσης μία νέα περίοδο φορολογικής αμνηστίας, από την οποία προσδοκά κρατικά έσοδα ύψους 250 εκατ. €, από το έτος 2017 (σημειώνουμε ότι το Βέλγιο είχε εφαρμόσει διαδοχικές περιόδους φορολογικής αμνηστίας κατά την περίοδο 2006-2013, αποκομίζοντας σημαντικότητα κρατικά έσοδα).

Ο ομοσπονδιακός κυβερνητικός συνασπισμός κατέληξε επίσης επί των βασικών μέτρων που θα υλοποιήσει στο πλαίσιο της σχεδιαζόμενης φορολογικής μεταρρύθμισης. Η κυβέρνηση Michel αποφάσισε την εκταμίευση κονδυλίων συνολικού ύψους 7,2 δις. € κατά την τετραετία 2015-2018 (συμπεριλαμβανομένων κονδυλίων ύψους 2 δις. € που έχουν εκταμιευθεί από την αρχή της θητείας της μέχρι σήμερα), με σκοπό την μείωση της συνολικής φορολογικής πίεσης μέχρι το έτος 2018. Όπως πάντως σχολίασε η αντιπολίτευση και σημαντική μερίδα του βελγικού οικονομικού τύπου, η συμφωνηθείσα φορολογική μεταρρύθμιση χαρακτηρίζεται μάλλον άτολμη, και μη μεταφέρουσα τα φορολογικά βάρη από τον παραγωγικό συντελεστή εργασία στο κεφάλαιο, όπως ήταν ο αρχικός στόχος του εγχειρήματος.

Κύρια μέτρα του συμφωνηθέντος πλαισίου φορολογικής μεταρρύθμισης, όπως αυτά ανακοινώθηκαν από την ομοσπονδιακή κυβέρνηση, είναι τα ακόλουθα: (α) Αύξηση του φορολογικού συντελεστή επί των εισοδημάτων από κεφαλαιακές πηγές (précompte mobilier) από 25% σε 27% (εξαιρουμένων των αποταμιευτικών καταθέσεων). Σημειώνουμε ότι ήδη η κυβέρνηση Di Rupo είχε αυξήσει τον εν λόγω συντελεστή από 21% σε 25%. (β) Αύξηση των αναμενόμενων εσόδων από την φορολόγηση εισοδημάτων Βέλγων υπηκόων που προέρχονται από νομικά πρόσωπα εγκατεστημένα σε φορολογικούς παραδείσους (φόρος διαφάνειας), σε 460 εκατ. € (έναντι αρχικού προϋπολογισμού τους σε 170 εκατ. € για την διετία 2015-2016). (γ) Αυξήσεις των ειδικών φόρων στα αναψυκτικά, τα αλκοολούχα ποτά, τα

προϊόντα καπνού και το πετρέλαιο ντίζελ, με προσδοκώμενα έσοδα στον χρονικό ορίζοντα της τετραετίας τα 908 εκατ. € (300 εκατ. € από την αύξηση της φορολόγησης του ντίζελ, 233 εκατ. € από τα αλκοολούχα ποτά, 225 εκατ. € από τα προϊόντα καπνού και 150 εκατ. € από τα αναψυκτικά). (δ) Σημαντικότερα πρόσθετα κονδύλια αναμένεται να διατεθούν προς τόνωση της αγοραστικής δύναμης των χαμηλότερων εισοδημάτων, με στήριξη του μηνιαίου εισοδήματός τους κατά 100 € επιπλέον από το έτος 2016, κατόπιν διαβούλευσης με τις περιφερειακές κυβερνήσεις ως προς τον τρόπο υλοποίησης. (ε) Κονδύλια ύψους 430 εκατ. € αναμένεται να διατεθούν στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, παρέχοντάς τους κίνητρα για παραγωγικές επενδύσεις και δημιουργία θέσεων εργασίας (προσλήψεις). (στ) Επιβολή ειδικής φορολόγησης των κερδοσκοπικών χρηματιστηριακών συναλλαγών, έπειτα από διαβούλευση με τους εκπροσώπους του χρηματοπιστωτικού τομέα. Η εν λόγω νέα φορολόγηση θα αφορά, σύμφωνα με την ανακοίνωση της κυβέρνησης, τις υπεραξίες από πωλήσεις χρηματιστηριακών τίτλων, τους οποίους οι κάτοχοί τους κατακρατούν για διάστημα μικρότερο των 6 μηνών. (ζ) Οριζόντια μείωση των εργοδοτικών εισφορών από το μέσο επίπεδο του 33% που είναι σήμερα, στο 25%, με συνολικό εκτιμώμενο κόστος έως το έτος 2018 στα 1,3 δις. €. Το εν λόγω μέτρο υπήρξε εκ των βασικών συστατικών στοιχείων της αρχικής συμφωνίας για τον σχηματισμό της κεντροδεξιάς κυβέρνησης συνασπισμού Michel, το οποίο προσδοκάται ότι θα επιφέρει θετικό αντίκτυπο στην ανταγωνιστικότητα των βελγικών επιχειρήσεων και θα τονώσει την απασχόληση. Παράλληλα, εγκαταλείφθηκε η παλαιότερη απόφαση της κυβέρνησης για επιμήκυνση της περιόδου καταβολής μισθοδοσίας από τους εργοδότες από τον 1 στους 2 μήνες σε περιπτώσεις μακροχρόνια ασθενούντων υπαλλήλων, γεγονός που αντιμετώπιστηκε με έντονα αρνητική διάθεση από τα εργατικά συνδικάτα. (η) Επιβολή νέας φορολογίας των εισοδημάτων από αμοιβαία κεφάλαια ακίνητης περιουσίας (fonds immobiliers).

Όπως σχολίασαν έγκυροι Βέλγοι οικονομικοί αναλυτές, καίτοι η κυβέρνηση Michel προχώρησε σε ένα θαρραλέο βήμα στην κατεύθυνση της φορολογικής μεταρρύθμισης, εκπληρώνοντας μάλιστα την υπόσχεσή της ότι θα έχει καταλήξει επί των βασικών της μέτρων μέχρι τα τέλη Ιουλίου, αλλά και δεσμεύοντας πρόσθετα κονδύλια ύψους πλησίον των 2 δις. € στον χρονικό ορίζοντα της προσεχούς τετραετίας για ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, δεν κατόρθωσε τελικά να «αγγίξει» ορισμένα ευαίσθητα ζητήματα, όπως η φορολόγηση των μεγάλων περιουσιών, καθώς και η επιβολή οικολογικών φόρων. Επίσης, σχολιάστηκε αρνητικά το γεγονός ότι στην αποφασισθείσα φορολογική μεταρρύθμιση περιλαμβάνεται και σημαντικός αριθμός πολιτικών που ήδη υλοποιούνται –ορισμένες μάλιστα, όπως της στήριξης των χαμηλών εισοδημάτων, από την εποχή της κυβέρνησης Di Rupo- ενώ η κυβέρνηση Michel τις ανακοινώνει ως νέες πολιτικές. Οι εκπρόσωποι των εργοδοτικών οργανώσεων της χώρας εμφανίστηκαν ιδιαίτερα ικανοποιημένοι από την αναγγελία της συμφωνίας υλοποίησης της φορολογικής μεταρρύθμισης, ιδιαίτερα δε από το μέτρο οριζόντιας μείωσης των εργοδοτικών εισφορών, ενώ κριτική στάση τήρησε η αντιπολίτευση στο σύνολό της και αρνητική στάση τήρησαν, όπως αναμενόταν, τα ισχυρά εργατικά συνδικάτα του Βελγίου. Επισημαίνουμε επίσης ότι στις 24 Ιουλίου, μόλις πριν την έναρξη των θερινών διακοπών του, το βελγικό ομοσπονδιακό κοινοβούλιο υπερψήφισε νόμο-πλαίσιο που είχε καταθέσει ο κυβερνητικός συνασπισμός, το οποίο περιέλαβε σειρά φορολογικών και άλλων μέτρων δημοσιονομικής εξυγίανσης και εξοικονομήσεων, μεταξύ των οποίων και δέσμη κινήτρων προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Στο πλαίσιο των κινήτρων προς τις επιχειρήσεις, περιελήφθη και το νέο ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς (tax shelter) για τις επενδύσεις φυσικών προσώπων σε νεοφυείς μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις²². Σύμφωνα με εν θέματι

²² Βλ. και προηγούμενες σχετικές αναφορές μας σε άρθρα 1 και 2 ενημερωτικών δελτίων υπ' αριθ. 88 και 93, αντιστοίχως.

δηλώσεις του αρμόδιου για το χαρτοφυλάκιο τηλεπικοινωνιών και τεχνολογίας πληροφορικής ομοσπονδιακού Υπουργού Alexander De Croo, οι προβλέψεις του νέου ευνοϊκού φορολογικού καθεστώτος για τις επενδύσεις σε εταιρείες startup πρόκειται να έχουν αναδρομική ισχύ από την 1^η Ιουλίου τρέχοντος έτους, ημερομηνία κατά την οποία η σχετική νομοθεσία αναμενόταν αρχικά να τεθεί σε ισχύ.

8. Οικονομικές ειδήσεις, αναφορές στην ελληνική κρίση

Αναφορές βελγικού οικονομικού Τύπου στην επιδείνωση της κρίσης και σε ενδεχόμενο εξόδου της Ελλάδας από την ευρωζώνη: Ο βελγικός οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε στο διάστημα του τελευταίου ενάμιση μήνα αρκετά εκτεταμένα με ρεπορτάζ και ανταποκρίσεις στις εξελίξεις του ελληνικού ζητήματος και στο ενδεχόμενο εξόδου της χώρας μας από την ευρωζώνη. Από τα εν λόγω δημοσιεύματα, συγκρατούμε κατ' αρχάς εκείνα που αναφέρθηκαν σε εκτιμήσεις αναλυτών του διεθνούς οίκου αξιολόγησης Standard & Poor's (S&P) που επισκέφθηκαν στα τέλη Ιουνίου τις Βρυξέλλες, οι οποίες ανέβασαν την συνολική επίπτωση ενδεχόμενου Grexit για τις χώρες της ευρωζώνης σε 300 δις. €. Οι αναλυτές της S&P εκτίμησαν ότι το Βέλγιο είναι εκτεθειμένο σε μία ενδεχόμενη ελληνική χρεοκοπία και έξοδο από την ευρωζώνη κατά 11,22 δις. €, που αντιστοιχεί σύμφωνα με τον βελγικό οικονομικό Τύπο σε 2,8% του ΑΕΠ και σε περίπου 1.000 € ανά Βέλγο υπήκοο. Το ύψος της συνολικής έκθεσης του Βελγίου σε ενδεχόμενη ελληνική χρεοκοπία αναλύεται, σύμφωνα με τα οικονομικά δημοσιεύματα, ως ακολούθως: 1,94 δις. € από διμερή δάνεια, 6,2 δις. € από δάνεια μέσω του ευρωπαϊκού ταμείου χρηματοπιστωτικής σταθερότητας (EFSF), 2,77 δις. € από εγγυήσεις έναντι δανείων προς την Ελλάδα από την ΕΚΤ και 310 εκατ. € από δάνεια μέσω της ΕΤΕπ. Ο βελγικός οικονομικός Τύπος αναφέρθηκε επίσης σε χαμηλό επίπεδο συνολικής οικονομικής και εμπορικής έκθεσης του Βελγίου στο ενδεχόμενο ελληνικής χρεοκοπίας, επισημαίνοντας ότι οι διμερείς εμπορικές συναλλαγές με την Ελλάδα

αντιπροσωπεύουν μόλις το 0,3% του συνολικού όγκου εξωτερικού εμπορίου του Βελγίου, ενώ παράλληλα οι βελγικές τράπεζες και ασφαλιστικές εταιρείες έχουν την τελευταία τριετία εγκαταλείψει εντελώς τις οποιεσδήποτε τοποθετήσεις σε ελληνικούς τίτλους δημόσιου δανεισμού (ομόλογα). Ο Τύπος δημοσίευσε σχετικές αναφορές της Febelfin (ήτοι της ομοσπονδίας του βελγικού χρηματοπιστωτικού κλάδου), σύμφωνα με τις οποίες το επίπεδο έκθεσης των βελγικών τραπεζών στο ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα είναι σήμερα σχεδόν μηδενικό, ενώ τα χρέη ελληνικών προς βελγικές επιχειρήσεις σε άλλους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας εκτιμώνται σε περίπου 50 εκατ. €, ποσόν σχετικά αμελητέο σύμφωνα με την βελγική ομοσπονδία. Η βελγική οικονομική αρθρογραφία αναφέρθηκε και στην παρουσία του μεγάλου λιανεμπορικού ομίλου Delhaize στην χώρα μας, με 308 καταστήματα της ελληνικής αλυσίδας AB, ως απολύτως σταθερή και μη επηρεαζόμενη από την επιδείνωση της κατάστασης στην Ελλάδα στα τέλη Ιουνίου.

Στα τέλη Ιουνίου, ο οικονομικός Τύπος στο Βέλγιο αναφέρθηκε επίσης σε συμβουλευτικές παραινέσεις του ομοσπονδιακού ΥΠΕΞ προς τους τουρίστες που θα ταξιδέψουν προς την χώρα μας στην διάρκεια του καλοκαιριού, μεταξύ των οποίων περιλαμβανόταν η συμβουλή να κρατούν αρκετά μετρητά για την περίπτωση προσωρινών δυσλειτουργιών στο ελληνικό τραπεζικό σύστημα. Κατά τα λοιπά, η βελγική αρθρογραφία έκανε λόγο για αυξημένη βελγική τουριστική κίνηση προς Ελλάδα το φετινό καλοκαίρι, αναφέροντας ότι η χώρα μας αποτελεί εκ των κορυφαίων 2-3 προορισμών των θερινών διακοπών των Βέλγων (ταξίδι με αεροπλάνο), σύμφωνα με τις κρατήσεις των μεγάλων τουριστικών πρακτόρων Jetair και Thomas Cook.

Μία αρκετά θετική αναφορά στην Ελλάδα επισημάναμε ωστόσο στα τέλη Ιουνίου, από την εφημερίδα "L'Echo". Σε άρθρο της 27^{ης} Ιουνίου με τίτλο "Le Belge qui achète une seconde résidence en Grèce le fait par amour du pays", η καθημερινή εφημερίδα αναφέρθηκε σε στοιχεία σχετικά με τον αριθμό των Βέλγων που διατηρούν δεύτερη

κατοικία στην χώρα μας, ο οποίος ανέρχεται σε 7.600 κατοικίες, που αντιπροσωπεύουν το 2% του συνόλου των κατοικιών Βέλγων υπηκόων εκτός των συνόρων της χώρας. Στο άρθρο σημειώνεται ότι η πλειονότητα των δεύτερων κατοικιών διακοπών των Βέλγων είναι συγκεντρωμένη στην Γαλλία (περίπου 55.000) και την Ισπανία (λίγο άνω των 30.000). Σύμφωνα με το άρθρο, από το ξεκίνημα της οικονομικής κρίσης, οι τιμές των κατοικιών στην Ελλάδα έχουν μειωθεί σημαντικά –ιδιαίτερα όσον αφορά τις πολυτελείς κατοικίες- με αποτέλεσμα η χώρα μας να εμφανίζεται με αυξανόμενους ρυθμούς ως ελκυστικός προορισμός για ενδιαφερόμενους Βέλγους ιδιώτες επενδυτές. Κατά το άρθρο της "L'Echo", το 50% των Βέλγων αγοράζουν δεύτερη κατοικία στην Κρήτη, ενώ άλλοι δημοφιλείς προορισμοί στην χώρα μας είναι οι Κέρκυρα, Λευκάδα, Κως, και, τα τελευταία χρόνια, η Πελοπόννησος. Η εφημερίδα επισημαίνει στο άρθρο της ότι ο μέσος Βέλγος που αγοράζει δεύτερη κατοικία στην Ελλάδα ενδιαφέρεται για σπίτι 2-3 δωματίων, με πισίνα, πλησίον οικιστικής ζώνης, της παραλίας ή, εναλλακτικά, σε χαμηλούς λόφους. Επίσης, επισημαίνεται ότι από το ξεκίνημα της κρίσης, το ενδιαφέρον των Βέλγων αγοραστών στην χώρα μας έχει αυξηθεί ιδιαίτερα για το τμήμα της αγοράς κατοικιών αξίας άνω των 500 χιλ. €.

Ο βελγικός Τύπος αναφέρθηκε επίσης στην επίσκεψη του Βέλγου ΥΠΕΞ κ. Reynders στην Αθήνα στις 2 Ιουλίου και σε σχόλιά του αναφορικά με την κατάσταση στην Ελλάδα και τις εκτιμήσεις του για το μέλλον της χώρας μας στην ευρωζώνη, 3 ημέρες πριν το ελληνικό δημοψήφισμα της 5^{ης} Ιουλίου. Από τα σχόλια του Βέλγου ΥΠΕΞ συγκρατούμε κατ' αρχάς την επισήμανση ότι εφ' όσον η Ελλάδα αντιμετωπίσει οξυμένο πρόβλημα ρευστότητας κατά το προσεχές διάστημα, υπάρχει ορατός κίνδυνος αποσταθεροποίησης της περιοχής των Βαλκανίων, όπου η χώρα μας είναι σημαντικότερος επενδυτής. Ο κ. Reynders δεν συμφώνησε εξάλλου με όσους ισχυρίζονται ότι μία ενδεχόμενη έξοδος της Ελλάδας από την ευρωζώνη θα άφηνε περίπου ανεπηρέαστες τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές οικονομίες, και βεβαίως την

βελγική, καθώς, όπως επισήμανε, η πορεία οικονομικής ανάκαμψης στην ευρωζώνη και στο Βέλγιο είναι ακόμη διστακτική και αρκετά εύθραυστη, ενώ η έξοδος μίας χώρας μέλους θα δημιουργούσε γενικότερο πρόβλημα εμπιστοσύνης των διεθνών αγορών προς την ευρωζώνη. Ο Βέλγος ΥΠΕΞ, χωρίς να λάβει οιαδήποτε θέση εν όψει του δημοψηφίσματος της 5^{ης} Ιουλίου, τόνισε την ανάγκη οικοδόμησης εμπιστοσύνης μεταξύ της ελληνικής κυβέρνησης και των Ευρωπαίων εταίρων της, με πρόοδο των μεταρρυθμίσεων από ελληνικής πλευράς, αλλά και αναθεώρηση του τρόπου διαχείρισης του ελληνικού χρέους από πλευράς εταίρων. Ο κ. Reynders έκανε ιδιαίτερη μνεία στην ανάγκη παροχής τεχνικής βοήθειας προς την ελληνική πλευρά, προκειμένου να καταστεί περισσότερο αποτελεσματική η φορολογική διοίκηση και η διαδικασία εισπραξης των δημοσίων εσόδων. Κατά τις ημέρες που ακολούθησαν το δημοψήφισμα της 5^{ης} Ιουλίου, δεν έλειψαν από τον βελγικό οικονομικό Τύπο οι αναφορές σε σοβαρό πλήγμα των Βέλγων εξαγωγέων (ιδιαίτερα δε των μικρομεσαίων επιχειρήσεων), οι οποίοι δεν μπορούν να πληρωθούν για τις αποστολές τους εμπορευμάτων προς την Ελλάδα, εξαιτίας των κεφαλαιακών ελέγχων και της τραπεζικής αργίας. Αρκετά δημοσιεύματα αναφέρθηκαν και στις εξαιρετικά αρνητικές επιπτώσεις που θα είχε για το διμερές εμπόριο μία επιστροφή της χώρας μας στην δραχμή, η οποία θα συνεπαγόταν ισχυρή υποτίμηση του εθνικού νομίσματος και μείωση των εισαγωγών, αλλά και σημαντική επιδείνωση του κλίματος αβεβαιότητας στις επιχειρηματικές συναλλαγές με την Ελλάδα, όπως επισημάνθηκε από τον Τύπο.

Επισημαίνουμε ακόμη την -μετά την συμφωνία μεταξύ της Ελλάδας και των ευρωπαϊκών θεσμών στο πλαίσιο της Συνόδου Κορυφής της 12^{ης} Ιουλίου-συνέντευξη του τέως διοικητή της Κεντρικής Τράπεζας του Βελγίου Luc Coene, προσωπικότητας με βαρύνουσα άποψη στην βελγική κοινή γνώμη, ο οποίος διερωτήθηκε μήπως η έξοδος της χώρας μας από την ευρωζώνη θα είχε αποτελέσει τελικά καλύτερη λύση για την ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας και των εξαγωγών από

ότι η επιτευχθείσα συμφωνία. Ο κ. Coene αναφέρθηκε σε δύσκολο δρόμο που θα πρέπει να διανυθεί παρά την επίτευξη της συμφωνίας, εξέφρασε αμφιβολίες όσον αφορά την επιτυχή υλοποίηση της συμφωνίας, ενώ αναφέρθηκε και σε δυνατότητες που υπάρχουν για επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής ή μείωση των επιτοκίων του ελληνικού χρέους, οι οποίες θα εξαρτηθούν από την πρόοδο που θα συντελεστεί στην χώρα μας όσον αφορά τις συμφωνηθείσες μεταρρυθμίσεις.

Η Κεντρική Τράπεζα του Βελγίου επισημαίνει 4 επικίνδυνους παράγοντες για το βελγικό χρηματοπιστωτικό σύστημα: Στις 25 Ιουνίου, η Κεντρική Τράπεζα του Βελγίου (BNB) δημοσίευσε έκθεση ανάλυσης κινδύνων για το χρηματοπιστωτικό σύστημα στο Βέλγιο ("Rapport Macroprudentiel"), όπου επισήμανε 4 βασικούς παράγοντες επικινδυνότητας κατά την τρέχουσα οικονομική συγκυρία: (α) τον χαμηλό ονομαστικό ρυθμό οικονομικής ανάπτυξης, που οδηγεί σε χαμηλή ζήτηση πιστώσεων και μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα στην κερδοφορία του χρηματοπιστωτικού συστήματος, (β) το εξαιρετικά χαμηλό επίπεδο των επιτοκίων, που επίσης μειώνει το περιθώριο κερδοφορίας των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων (ήτοι την διαφορά μεταξύ επιτοκίων χορηγήσεων και επιτοκίων καταθέσεων), (γ) την τάση που παρατηρείται σε ορισμένα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ακριβώς εξαιτίας του «ασφυκτικού» περιβάλλοντος της οικονομικής συγκυρίας, να προβαίνουν σε επενδυτικές τοποθετήσεις υψηλών αποδόσεων αναλαμβάνοντας ωστόσο αυξημένους κινδύνους, και (δ) την αυξημένη χορήγηση στεγαστικών δανείων, τα οποία ενέχουν κινδύνους για το χρηματοπιστωτικό σύστημα σε περίπτωση «καθίζησης» της αγοράς ακινήτων, παρά το γεγονός ότι οι τράπεζες είναι εξαιρετικά προσεκτικές κατά την χορήγησή τους.

Η Κεντρική Τράπεζα δεν διέβλεψε στην ανάλυσή της ιδιαίτερους κινδύνους για το βελγικό χρηματοπιστωτικό σύστημα από ενδεχόμενη στάση πληρωμών στην Ελλάδα, ωστόσο επισήμανε ότι σε περίπτωση ελληνικής χρεοκοπίας θα μπορούσαν να υπάρξουν φαινόμενα μετάδοσης της κρίσης

τόσο στις αγορές δημοσίου χρέους, όσο και στα τραπεζικά συστήματα των χωρών της ευρωζώνης. Πάντως, η Κεντρική τράπεζα εμφανίστηκε αισιόδοξη σχετικά με την επίτευξη συμφωνίας μεταξύ της ελληνικής κυβέρνησης και των ευρωπαϊκών θεσμών και την παραμονή της χώρας μας στην ευρωζώνη.

Η έκθεση ανάλυσης κινδύνων της Κεντρικής Τράπεζας του Βελγίου, που αποτελεί μέρος της ετήσιας έκθεσής της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας (Financial Stability Report 2015), μπορεί να αναζητηθεί στην γαλλική, στην ιστοσελίδα https://www.nbb.be/doc/ts/publications/fsr/fsr2015_rapport.pdf (ενώ ολόκληρη η ετήσια έκθεση, στην αγγλική, στην ιστοσελίδα <https://www.nbb.be/doc/ts/publications/fsr/fsr2015.pdf>).

Σε άνοδο ο πληθωρισμός στο Βέλγιο και τον Ιούνιο, σε πτώση όμως τον Ιούλιο: Σύμφωνα με τα στοιχεία του ομοσπονδιακού Υπουργείου Οικονομίας, ο δείκτης τιμών καταναλωτή στο Βέλγιο αυξήθηκε ελαφρά για τρίτο συνεχόμενο μήνα τον Ιούνιο και ανήλθε στα θετικά επίπεδα του 0,63%, έναντι 0,56% τον Μάιο, φθάνοντας στο υψηλότερό του επίπεδο από τον Μάρτιο του 2014. Η άνοδος του συνολικού δείκτη τον Ιούνιο οφείλεται κυρίως στην αύξηση των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας (+1,4%) και του φυσικού αερίου (+1,1%). Αντιθέτως, τον Ιούλιο ο δείκτης κινήθηκε πτωτικά, ανερχόμενος σε 0,46%, κυρίως εξαιτίας της μείωσης των τιμών των καυσίμων (-11,5%).

Σταθεροποίηση των πτωχεύσεων κατά το πρώτο ήμισυ του 2015: Σύμφωνα με στοιχεία της εταιρείας εμπορικών πληροφοριών Graydon που δημοσίευσε ο βελγικός οικονομικός Τύπος στις αρχές Ιουλίου, αν και ο μήνας Ιούνιος εμφάνισε εντυπωσιακά αυξημένο αριθμό πτωχεύσεων, και πιο συγκεκριμένα 1.218 πτωχεύσεις (+8,8% σε σύγκριση με τον Ιούνιο 2014), η συνολική πορεία των πτωχεύσεων στο Βέλγιο κατά το πρώτο εξάμηνο του τρέχοντος έτους ακολούθησε σταθεροποιητική τροχιά, με τον αριθμό τους να εμφανίζεται αυξημένος μόνον κατά 0,5% έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2014. Οι πτωχεύσεις κατά το πρώτο εξάμηνο του 2015 σημείωσαν πτώση στην Βαλλονία

(-6,1%) και στην Φλάνδρα (-2,73%), ενώ οι εκτιμώμενες απώλειες θέσεων εργασίας εξαιτίας των πτωχεύσεων ανέρχονται σε 12.427, μειωμένες κατά 9,1% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του 2014, και στο χαμηλότερο επίπεδο τους από το έτος 2009. Όπως ανέφεραν τα στοιχεία της Graydon, η μεγάλη αύξηση των πτωχεύσεων τον Ιούνιο τρέχοντος έτους οφείλεται βασικά στον εξαιρετικά μεγάλο αριθμό σχετικών υποθέσεων που εκδικάστηκαν από τα εμπορικά δικαστήρια των Βρυξελλών, με αποτέλεσμα η περιφέρεια της βελγικής πρωτεύουσας να καταγράψει άνοδο του αριθμού πτωχεύσεων κατά 20% τον εν λόγω μήνα. Άνοδο της τάξεως του 7,31% σημείωσαν τον Ιούνιο οι πτωχεύσεις και στην επαρχία Limbourg της Φλάνδρας, στον απόηχο της παύσης λειτουργίας της μονάδας της αυτοκινητοβιομηχανίας Ford στην πόλη Γκενκ²³.

Μείωση του ρυθμού δημιουργίας νέων επιχειρήσεων στο πρώτο εξάμηνο 2015: Σύμφωνα με στοιχεία της Ανεξάρτητης Εργατικής Ένωσης Αυτοαπασχολούμενων (Syndicat Neutre pour Indépendants-SNI), τα οποία δημοσιεύθηκαν από τον βελγικό οικονομικό Τύπο στα τέλη Ιουλίου, ο αριθμός των νεοσυσταθεισών επιχειρήσεων στο Βέλγιο το πρώτο εξάμηνο του 2015 σημείωσε ελαφρά πτώση της τάξεως του 1,8%, συγκρινόμενος με το αντίστοιχο εξάμηνο του 2014. Συγκεκριμένα, από τον Ιανουάριο έως τον Ιούνιο 2015 συστάθηκαν 38.963 νέες επιχειρήσεις, εκ των οποίων οι 22.220 στην Φλάνδρα (μείωση 1%), οι 10.872 στην Βαλλονία (μείωση 3,3%) και οι 5.871 στις Βρυξέλλες (μείωση 1,7%).

Σύμφωνα με Βέλγους οικονομικούς αναλυτές, η ελαφρά μείωση του ρυθμού δημιουργίας νέων επιχειρήσεων κατά το πρώτο εξάμηνο τρέχοντος έτους οφείλεται κυρίως στην πτώση της επιχειρηματικής εμπιστοσύνης καθώς και στις δυσχερέστερες συνθήκες παροχής πιστώσεων από τις τράπεζες στα τέλη του 2014, ενώ αντιθέτως το ξεκίνημα

²³ Βλ. και παλαιότερες εν θέματι αναφορές μας, με πλέον πρόσφατες αυτές του άρθρου 8 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 77 και του άρθρου 3 (υποσημείωση #1) ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 91.

του 2014 είχε χαρακτηριστεί από ευνοϊκότερο γενικό επιχειρηματικό κλίμα.

Ελαφρά επιδείνωση των όρων πληρωμών στην βελγική αγορά το 2^ο τρίμηνο του 2015:

Ο βελγικός οικονομικός Τύπος ανέφερε στα τέλη Ιουλίου ότι, με βάση στοιχεία που δημοσίευσε η διεθνής εταιρεία εμπορικών πληροφοριών Graydon, η συνέπεια των βελγικών επιχειρήσεων στην αποπληρωμή των υποχρεώσεών τους κατά το δεύτερο τρίμηνο του τρέχοντος έτους επιδεινώθηκε, με το 66,9% των τιμολογίων που εκδίδονται από επιχειρήσεις να πληρώνεται εμπρόθεσμα (έναντι 71% κατά το πρώτο τρίμηνο). Ο συνθετικός δείκτης που έχει αναπτύξει η Graydon για την μέτρηση της συνέπειας πληρωμών των επιχειρήσεων και του δημόσιου τομέα ανήλθε στο δεύτερο τρίμηνο του 2015 στις 102,5 μονάδες, έναντι 105,6 μονάδων το πρώτο τρίμηνο, που είχαν αποτελέσει το υψηλότερο διαχρονικά επίπεδο του. Διαπιστώνεται εξάλλου αύξηση του συνολικού αριθμού των τιμολογίων που παραμένουν απλήρωτα πέραν περιόδου 90 ημερών, στο 9,72% (έναντι 8,54% στο πρώτο τρίμηνο).

Σημαντική άνοδος των αποταμιευτικών καταθέσεων, αλλά και της χρηματοοικονομικής περιουσίας των Βέλγων:

Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα των αρχών Ιουλίου, στην διάρκεια του πρώτου εξαμήνου του τρέχοντος έτους, οι αποταμιευτικές καταθέσεις στις βελγικές τράπεζες αυξήθηκαν κατά 5,9 δις. €, ανερχόμενες σε επίπεδα άνω των 260 δις. €, παρά το εξαιρετικά χαμηλό επίπεδο των επιτοκίων. Σημειωτέον ότι πρόκειται για στοιχεία βασισμένα σε εκτιμήσεις οικονομικών αναλυτών, και όχι στην Κεντρική Τράπεζα του Βελγίου, η οποία δημοσιεύει τα επίσημα στοιχεία. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας, στο τέλος Μαΐου οι αποταμιευτικές καταθέσεις στα βελγικά τραπεζικά ιδρύματα ανέρχονταν σε 262,275 δις. €, αυξημένες κατά 1,5 δις. € σε σύγκριση με τα τέλη Απριλίου τρέχοντος έτους.

Σύμφωνα με τα οικονομικά δημοσιεύματα, στο πρώτο εξάμηνο του 2014, οι αποταμιευτικές καταθέσεις των Βέλγων είχαν αυξηθεί κατά 5,23 δις. € σε σύγκριση με τα τέλη του 2013. Οι οικονομικοί αναλυτές

εκτιμούν ότι στο πρώτο εξάμηνο τρέχοντος έτους οι αποταμιευτικές καταθέσεις αυξήθηκαν κατά 2,47% στις μεγάλες βελγικές τράπεζες, ενώ στις μικρότερες ο ρυθμός αύξησής τους ήταν της τάξεως του 1,53%. Σύμφωνα με τον οικονομικό Τύπο, η αύξηση των αποταμιευτικών καταθέσεων κατευθύνθηκε κυρίως προς τις τράπεζες Belfius και KBC. Τάση που καταγράφεται εξάλλου από τους αναλυτές, ως αποτέλεσμα των εξαιρετικά χαμηλών επιτοκίων, είναι η σταδιακή μετακύλιση μέρους των αποταμιεύσεων σε μακροπρόθεσμους προθεσμιακούς λογαριασμούς ή σε επενδυτικά προϊόντα που παρουσιάζουν το πλεονέκτημα των υψηλότερων αποδόσεων. Σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας του Βελγίου (BNB), στο τέλος του πρώτου τριμήνου 2015 η χρηματοοικονομική περιουσία των Βέλγων ανήλθε στο ιστορικά υψηλό επίπεδο του 1,223 τρις. €, ενώ η καθαρή χρηματοοικονομική περιουσιακή τους θέση ανήλθε στα 973 δις. €, αυξημένη κατά 28 δις. € έναντι του τέλους Δεκεμβρίου 2014. Η Κεντρική Τράπεζα αποδίδει την σημαντική αυτή αύξηση της περιουσίας των Βέλγων κυρίως στην ευνοϊκή εξέλιξη των τιμών των χρηματιστηριακών τίτλων, αλλά και στην ευνοϊκή εξέλιξη της ισοτιμίας του ευρώ, το οποίο υποτιμήθηκε έναντι των κυρίων διεθνών νομισμάτων, γεγονός που ωφέλησε τους Βέλγους που κατέχουν ευρωπαϊκούς και γενικότερα ξένους τίτλους. Οι δύο αυτοί παράγοντες συνετέλεσαν σε μία αύξηση της χρηματοοικονομικής περιουσίας των Βέλγων κατά 24,7 δις. € στην διάρκεια του πρώτου τριμήνου του 2015, εκ των οποίων άνω των 8 δις. € οφείλονται σε αύξηση της αξίας των μετοχών που κατείχαν οι Βέλγοι στα επενδυτικά χαρτοφυλάκιά τους και άνω των 12 δις. € σε αύξηση της αξίας των επενδυτικών τους τοποθετήσεων σε αμοιβαία κεφάλαια. Επίσης άνοδο σημείωσαν οι καταθέσεις των Βέλγων σε αποταμιευτικούς λογαριασμούς (κατά 1 δις. €) και σε λογαριασμούς όψεως (κατά 4 δις. €), ενώ μειώθηκαν οι επενδυτικές τους τοποθετήσεις σε ομόλογα (κατά 3 δις. €). Από την άλλη πλευρά, οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις των βελγικών νοικοκυριών ανήλθαν στα τέλη Μαρτίου 2015 στο ύψος των 250 δις. €, αυξημένες κατά 2 δις. €

έναντι του τέλους του 4^{ου} τριμήνου του περασμένου έτους.

Ο βελγικός οικονομικός Τύπος σημειώνει ότι εάν στα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας για το ύψος της χρηματοοικονομικής περιουσίας των Βέλγων προστεθούν και οι εκτιμήσεις για το ύψος της ακίνητης περιουσίας τους, που εκτιμάται ότι στα τέλη Μαρτίου τρέχοντος έτους ανερχόταν σε περίπου 1,155 τρις. €, η συνολική περιουσιακή θέση των βελγικών νοικοκυριών (μετά την αφαίρεση των χρηματοοικονομικών τους υποχρεώσεων) ανήλθε στο εξαιρετικά υψηλό επίπεδο των 2,128 τρις. € στο τέλος του πρώτου τριμήνου του 2015.

Βελγική νομοθεσία κατά των κερδοσκοπικών επενδυτικών ταμείων (fonds vautours): Σε συνέχεια σχετικής αναφοράς μας σε άρθρο προηγούμενου δελτίου²⁴, την 1^η Ιουλίου το βελγικό ομοσπονδιακό κοινοβούλιο υπερψήφισε με ομοφωνία τελικά την πρόταση νόμου για την καταπολέμηση των κερδοσκοπικών (ληστρικών) επενδυτικών ταμείων (fonds vautours). Η σχετική πρόταση στηρίχθηκε από όλες τις πολιτικές δυνάμεις του Βελγίου και αναμένεται να δώσει την δικαιοδοσία στα εθνικά δικαστήρια να απορρίπτουν παράνομες, παράλογες και υπερβολικές διεκδικήσεις από πλευράς των εν λόγω ταμείων, τα οποία δρουν σε βάρος υπερχρεωμένων χωρών.

Αποτελέσματα προγράμματος λαϊκού δανεισμού κατά το τρέχον έτος: Τα στοιχεία που δημοσίευσε στις αρχές Ιουλίου ο βελγικός οικονομικός Τύπος αποκάλυψαν την συνεχιζόμενη και φέτος πτωτική πορεία των εσόδων από την υλοποίηση του προγράμματος λαϊκού δανεισμού που ξεκίνησε στις αρχές του 2014 από την κυβέρνηση Di Rupo. Σύμφωνα με τα στοιχεία, τα οποία προέρχονται από την Febelfin (την ομοσπονδία του βελγικού χρηματοπιστωτικού κλάδου), κατά το πρώτο πεντάμηνο του τρέχοντος έτους τα έσοδα του προγράμματος ανήλθαν σε μόλις 157 εκατ. €, ανεβάζοντας τα συνολικά έσοδα, από την εκκίνησή του στις αρχές του 2014, στα 2,05 δις. €. Όπως σημείωσε ο οικονομικός Τύπος, η πορεία υλοποίησης του προγράμματος κρίνεται μάλλον ατυχής,

²⁴ Βλ. άρθρο 2 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 94.

καθώς έπειτα από το πρώτο τρίμηνο υλοποίησής του είχαν αντληθεί κονδύλια πλησίον του 1 δις. €, στην συνέχεια ωστόσο το ενδιαφέρον των επενδυτών κατέστη διαρκώς μειούμενο, παρά το γεγονός ότι τα εισοδήματα από τις επενδυτικές τοποθετήσεις στο πρόγραμμα επιβαρύνονται με χαμηλότερο φορολογικό συντελεστή (précompte mobilier, 15% αντί κανονικού συντελεστή 25%).

Σημειώνουμε ότι σύμφωνα με τα δημοσιευθέντα στοιχεία της Febelfin, τον Ιανουάριο 2014 το πρόγραμμα λαϊκού δανεισμού είχε αποφέρει 413 εκατ. € στα κρατικά ταμεία, ενώ συνολικά στο πρώτο τρίμηνο του έτους η αποκομιδή είχε ανέλθει σε λίγο άνω του 1 δις. €. Στην συνέχεια της διάρκειας του 2014 το επενδυτικό ενδιαφέρον μειώθηκε σταδιακά, με αποτέλεσμα τον Δεκέμβριο 2014 η ζήτηση προϊόντων του προγράμματος να εμφανίσει ρυθμό αύξησης της τάξεως μόλις του 2,4%. Κατά τις εκτιμήσεις της Febelfin (της βελγικής ομοσπονδίας του χρηματοπιστωτικού τομέα), κύρια αιτία της πτώσης του επενδυτικού ενδιαφέροντος για το πρόγραμμα υπήρξαν τα ιστορικά χαμηλά επίπεδα των επιτοκίων. Η αποκομιδή του 1,9 δις. € το 2014 βρέθηκε πολύ παρακάτω από τις αρχικές εκτιμήσεις της Febelfin περί αποκομιδής πλησίον των 3 δις. € από το πρόγραμμα «λαϊκού» δανεισμού²⁵.

Διόρθωση «λογιστικού» σφάλματος της ομοσπονδιακής κυβέρνησης προς όφελος των βελγικών περιφερειών: Σύμφωνα με οικονομικά δημοσιεύματα των αρχών Ιουλίου, η ομοσπονδιακή κυβέρνηση αναθεώρησε προηγούμενο –στα τέλη Μαρτίου- υπολογισμό της αναφορικά με το ύψος των φορολογικών εισπράξεων που θα έπρεπε να επιστραφούν φέτος στις βελγικές περιφέρειες, περικόποντας έσοδα συνολικού ύψους 749 εκατ. € από την Φλάνδρα, την Βαλλονία και τις Βρυξέλλες, γεγονός που είχε τότε προκαλέσει την μήνη των περιφερειακών κυβερνήσεων (βασικά, του γαλλόφωνου Βελγίου)²⁶. Τελικά, το

²⁵ Βλ. και σχετική αναφορά μας σε άρθρο 5 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 80.

²⁶ Βλ. σχετικές προηγούμενες αναφορές μας σε άρθρα 3 και 3 ενημερωτικών δελτίων υπ' αριθ. 87 και 88, αντιστοίχως.

ομοσπονδιακό Υπ. Οικονομικών ενημέρωσε στις 7 Ιουλίου τις περιφερειακές κυβερνήσεις ότι το συνολικό ύψος των περικοπών στις επιστροφές φορολογικών εσόδων προς αυτές θα ανέλθει σε 157 εκατ. €. Όπως σημείωσε ο οικονομικός Τύπος, το Υπ. Οικονομικών αναγκάστηκε να επανεξετάσει τους αρχικούς υπολογισμούς του και να αναθεωρήσει τις λογιστικές μεθόδους που είχε πρωτύτερα χρησιμοποιήσει, κατόπιν σχετικής εντολής του ομοσπονδιακού Υπουργού, κ. Van Overtveldt.

Συμπεράσματα της Επιτροπής Έρευνας της Γήρανσης (CEV): Στην ετήσια έκθεσή της του 2015, η βελγική Επιτροπή Έρευνας της Γήρανσης (Comité d'Etude sur le Vieillissement-CEV)²⁷, εκτίμησε ότι μέχρι το έτος 2060, το κόστος της γήρανσης του βελγικού πληθυσμού θα ανέρχεται σε ποσοστό 2,1% του ΑΕΠ. Η εν λόγω εκτίμηση της Επιτροπής εμφανίζεται μειωμένη έναντι της αντίστοιχης περσινής της κατά 2,1 ποσοστιαίες μονάδες, κυρίως ως αποτέλεσμα της συμπερίληψης στους υπολογισμούς της αφ' ενός της μεταρρυθμιστικής προσπάθειας της κυβέρνησης Michel όσον αφορά το συνταξιοδοτικό σύστημα του Βελγίου, και αφ' ετέρου της αναθεώρησης προς τα επάνω των ρυθμών οικονομικής ανάπτυξης κατά τα προσεχή έτη. Ο συνυπολογισμός των ανωτέρω παραγόντων περιέκοψε κατά το ήμισυ την εκτίμηση του κόστους γήρανσης του πληθυσμού μέχρι το έτος 2060, ωστόσο, όπως επισήμανε η Επιτροπή, θα υπάρξει μία κλιμάκωση του κόστους γήρανσης και των κοινωνικών δαπανών μέχρι το έτος 2040, και αποκλιμάκωσή τους στην συνέχεια μέχρι το 2060.

Σημειωτέον ότι στο βελγικό κοινοβούλιο διεξάγονται το τελευταίο διάστημα έντονες συζητήσεις με αντιπαραθέσεις μεταξύ κυβερνητικού συνασπισμού και αντιπολίτευσης αναφορικά με την αναμόρφωση του συνταξιοδοτικού συστήματος του Βελγίου και την αύξηση του ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης στα 67 έτη. Παράλληλα, συζητήσεις για την μεταρρύθμιση των συντάξεων διεξάγονται και στο πλαίσιο της εθνικής επιτροπής

²⁷ Βλ. και σχετική περσινή μας αναφορά σε άρθρο 2 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 62.

συντάξεων που έχει συστήσει η ομοσπονδιακή κυβέρνηση, στην οποία μετέχουν και οι εκπρόσωποι των κοινωνικών εταιρών, και η οποία θα προσδιορίσει τους ακριβείς όρους και τις λεπτομέρειες της μετάβασης στο νέο συνταξιοδοτικό καθεστώς.

Πτώση της ανεργίας στο Βέλγιο το πρώτο εξάμηνο του 2015: Σύμφωνα με ανακοινώσεις του ομοσπονδιακού Υπουργού Οικονομίας και Απασχόλησης Kris Peeters και του ONEM (του Εθνικού Γραφείου Απασχόλησης - Office National de l'Emploi), κατά το πρώτο εξάμηνο του τρέχοντος έτους, ο αριθμός των ανέργων που λαμβάνουν επίδομα ανεργίας και αναζητούν εργασία σημείωσε πτώση της τάξεως του 11,7%, ο δε αριθμός τους ανέρχεται σε 410.084 άτομα. Η μεγαλύτερη πτώση του αριθμού των ανέργων παρατηρήθηκε στην Βαλλονία (-14,3%) και στις Βρυξέλλες (-12,4%), ενώ στην Φλάνδρα αυτή ανήλθε σε -8,4%. Η ανεργία των νέων υποχώρησε κατά 22,2%, των ενδιάμεσων ηλικιών κατά 14,7% των ηλικιών άνω των 50 ετών κατά 1,1%. Ο αριθμός των ανέργων για διάστημα μικρότερου του έτους υποχώρησε κατά 14,3%, εκείνων για διάστημα μεταξύ 1 και 2 ετών κατά 15,3%, ενώ των μακροχρόνια ανέργων κατά 8,1%. Η προσωρινή ανεργία μειώθηκε συνολικά κατά 26,4% στο πρώτο εξάμηνο του 2015, ενώ επίσης μειώθηκαν κατά μέσο όρο οι πρόωρες συνταξιοδοτήσεις (-4,8%).

9. Ενίσχυση της καταναλωτικής και της επιχειρηματικής εμπιστοσύνης στο Βέλγιο τον Ιούνιο, πτωτικές τάσεις τον Ιούλιο

Τα δημοσιευθέντα στις 19.6 στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας του Βελγίου (BNB) έδειξαν ότι το επίπεδο καταναλωτικής εμπιστοσύνης, έπειτα από την σημαντικότερη του άνοδο τον Μάιο στο υψηλότερο επίπεδο του των τελευταίων 4 ετών, στις -3 μονάδες, τον Ιούνιο εξακολούθησε την ανοδική του πορεία, ανερχόμενο στις -2 μονάδες. Οι Βέλγοι καταναλωτές εμφανίστηκαν τον Ιούνιο εξαιρετικά αισιόδοξοι όσον αφορά την γενικότερη μακροοικονομική κατάσταση της χώρας (ο σχετικός δείκτης πέρασε από τις 4

μονάδες τον Μάιο στις 8 μονάδες τον Ιούνιο). Επίσης, εμφανίστηκαν ελαφρότατα απαισιόδοξοι όσον αφορά την οικονομική τους κατάσταση (σταθερά στην -1 μονάδα τον Ιούνιο, όπως και τον Απρίλιο αλλά και τον Μάιο), και λιγότερο αισιόδοξοι όσον αφορά την ικανότητα των βελγικών νοικοκυριών προς αποταμίευση (από τις 4 μονάδες τον Μάιο στην 1 μονάδα τον Ιούνιο). Τέλος, το επίπεδο αισιοδοξίας των Βέλγων βελτιώθηκε για δεύτερο συνεχόμενο μήνα όσον αφορά τις προοπτικές διαμόρφωσης της ανεργίας, περνώντας από τις 17 μονάδες τον Μάιο στις 15 μονάδες τον Ιούνιο.

Αντιθέτως, τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας στις 17.7 έδειξαν ότι το επίπεδο καταναλωτικής εμπιστοσύνης τον Ιούλιο ακολούθησε πτωτική πορεία, ανερχόμενο στις -6 μονάδες, από -2 μονάδες τον Ιούνιο. Η αισιοδοξία των Βέλγων καταναλωτών εξανεμίστηκε τον Ιούλιο όσον αφορά την γενικότερη μακροοικονομική κατάσταση της χώρας (ο σχετικός δείκτης πέρασε από τις 8 μονάδες τον Ιούνιο στην -1 μονάδα τον Ιούλιο). Επίσης, εμφανίστηκαν και πάλι ελαφρότατα απαισιόδοξοι όσον αφορά την οικονομική τους κατάσταση (σταθερά στην -1 μονάδα και τον Ιούλιο), και ελαφρά απαισιόδοξοι όσον αφορά την ικανότητα των βελγικών νοικοκυριών προς αποταμίευση (από την 1 μονάδα τον Ιούνιο στην -1 μονάδα τον Ιούλιο). Τέλος, το επίπεδο αισιοδοξίας των Βέλγων επιδεινώθηκε τον Ιούλιο όσον αφορά τις προοπτικές διαμόρφωσης της ανεργίας, περνώντας από τις 15 μονάδες τον Ιούνιο στις 19 μονάδες τον Ιούλιο.

Σύμφωνα με τα μηνιαία στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας του Βελγίου (BNB) που δημοσιεύθηκαν στις 24 Ιουνίου, το επίπεδο επιχειρηματικής εμπιστοσύνης τον μήνα Ιούνιο παρουσίασε περαιτέρω ελαφρά βελτίωση -για πέμπτο συνεχόμενο μήνα-, ανερχόμενο στις -3,9 μονάδες από -4,9 μονάδες τον Μάιο. Η βελτίωση της επιχειρηματικής εμπιστοσύνης οφείλεται, όπως επισήμανε η Κεντρική Τράπεζα, σε μία αισθητή βελτίωση των προοπτικών εξέλιξης της ζήτησης και συνακόλουθα του επιχειρηματικού κλίματος σε όλους τους κλάδους, πλην εκείνου του εμπορίου, όπου το επίπεδο επιχειρηματικής εμπιστοσύνης

εμφάνισε εξαιρετικά ραγδαία επιδείνωση, περνώντας από τις -1,8 μονάδες τον Μάιο στις -13,8 μονάδες τον Ιούνιο²⁸, ως αποτέλεσμα ιδιαίτερα απαισιόδοξων εκτιμήσεων αναφορικά με την εξέλιξη της ζήτησης, των παραγγελιών και της απασχόλησης. Από πλευράς υπολοίπων κλάδων, στην μεταποίηση ο δείκτης πέρασε από τις -6,4 μονάδες τον Μάιο στις -5,0 μονάδες τον Ιούνιο, ενώ στους κλάδους επιχειρηματικών υπηρεσιών (πάντοτε σε αισιόδοξα επίπεδα) ο δείκτης επίσης βελτιώθηκε, περνώντας από τις 9,4 μονάδες τον Μάιο στις 13,1 μονάδες τον Ιούνιο. Αρκετά αξιόλογη άνοδος καταγράφηκε και στις κατασκευές, όπου ο δείκτης πέρασε από τις -13,9 μονάδες τον Μάιο στις -12,4 μονάδες τον Ιούνιο.

Όπως σημείωσε η Κεντρική Τράπεζα, η συνολική συνθετική καμπύλη της οικονομικής συγκυρίας εμφάνισε τον Ιούνιο ελαφρότατη πτώση, πέφτοντας στις 0,9 μονάδες, έναντι 1,0 μονάδας τον Μάιο.

Τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας που δημοσιεύθηκαν στις 24 Ιουλίου, έδειξαν ελαφρότατη πτωτική τάση του επιπέδου επιχειρηματικής εμπιστοσύνης τον μήνα Ιούλιο έπειτα από 5 συνεχόμενους μήνες ανόδου, καθώς αυτό ανήλθε στις -4,1 μονάδες, από -3,9 μονάδες τον Ιούνιο. Η ελαφρά χειροτέρευση της επιχειρηματικής εμπιστοσύνης οφείλεται κυρίως σε μία αισθητή πτώση των προσδοκιών στον κλάδο επιχειρηματικών υπηρεσιών, όπου ο δείκτης πέρασε από τις 13,1 μονάδες τον Ιούνιο στις 7,2 μονάδες τον Ιούλιο. Στον κλάδο του εμπορίου, το επίπεδο επιχειρηματικής εμπιστοσύνης εμφάνισε αισθητή βελτίωση, περνώντας από τις -13,8 μονάδες τον Ιούνιο στις -6,7 μονάδες τον Ιούλιο, ανακτώντας σημαντικό μέρος της ραγδαίας επιδείνωσής του τον Ιούνιο. Από πλευράς υπολοίπων κλάδων, στην μεταποίηση ο δείκτης χειροτέρευσε ελαφρώς από τις -5,0 μονάδες τον Ιούνιο στις -5,2 μονάδες τον Ιούλιο, ενώ στον κλάδο κατασκευών ο δείκτης

²⁸ Σημειώνεται ότι τον μήνα Μάιο, ο δείκτης επιχειρηματικής εμπιστοσύνης στο εμπόριο είχε παρουσιάσει θεαματική βελτίωση, περνώντας στις -1,8 μονάδες, από τις -8,2 μονάδες τον Απρίλιο. Βλ. και σχετική αναφορά μας σε άρθρο 7 ενημερωτικού δελτίου υπ' αριθ. 93.

βελτιώθηκε αρκετά, από τις -12,4 μονάδες τον Ιούνιο στις -9,8 μονάδες τον Ιούλιο.

Όπως σημείωσε η Κεντρική Τράπεζα, η συνολική συνθετική καμπύλη της οικονομικής συγκυρίας εμφάνισε τον Ιούλιο σταθερότητα, παραμένοντας στις 0,9 μονάδες όπως και τον Ιούνιο, έναντι 1,0 μονάδας τον Μάιο, 0,1 μονάδων τον Απρίλιο, -0,7 μονάδων τον Μάρτιο, -0,3 μονάδων τον Φεβρουάριο και 0,0 μονάδων τον Ιανουάριο. Όπως έχουμε αναφέρει και σε προηγούμενα ενημερωτικά δελτία, οικονομικοί αναλυτές εκτιμούν ότι η κατά το τελευταίο διάστημα σε γενικές γραμμές ανοδική πορεία των επιπέδων καταναλωτικής και επιχειρηματικής εμπιστοσύνης στο Βέλγιο αντανάκλα την με αργά βήματα και αρκετά εύθραυστη μεν, αποκρυσταλλούμενη δε, πορεία ανάκαμψης της βελγικής οικονομίας.

Σημειώνουμε τέλος ότι, σύμφωνα με εξαμηνιαία έρευνα της Κεντρικής τράπεζας του Βελγίου που δημοσιεύθηκε στις 26 Ιουνίου, οι επιχειρηματικές επενδύσεις εκτιμάται πως θα αυξηθούν κατά περίπου 13% το 2015. Όλοι σχεδόν οι κλάδοι επιχειρηματικής δραστηριότητας εμφανίζουν θετικές επενδυτικές προοπτικές²⁹, ενώ ευνοϊκότερες προοπτικές αύξησης των επενδύσεων παρουσιάζουν οι επιχειρήσεις που απασχολούν από 50 έως 250 εργαζόμενους, καθώς και εκείνες που εξάγουν μεταξύ του 60% και του 80% της παραγωγής τους.

10. Κινητοποιήσεις Βέλγων αγροτών

Στα τέλη Ιουλίου, η βελγική ειδησεογραφία ασχολήθηκε ιδιαίτερα με τις πραγματοποιηθείσες κινητοποιήσεις Βέλγων αγροτών, οι οποίοι διαμαρτύρονται για το εξαιρετικά χαμηλό επίπεδο τιμών στο οποίο διαθέτουν την παραγωγή τους στους ενδιάμεσους, έπειτα από την πρόσφατη κατάργηση σε ευρωπαϊκό επίπεδο των ποσοστώσεων στην παραγωγή γάλακτος. Συγκεκριμένα, στις 24 Ιουλίου και κατά την επίσημη έναρξη της σημαντικής εγχώριας αγροτικής έκθεσης του Libramont στην Βαλλονία, ομάδα γαλακτοπαραγωγών πραγματοποίησε ηχηρή εκδήλωση

διαμαρτυρίας για τις χαμηλές τιμές που απολαμβάνουν από την διάθεση των προϊόντων τους στην αγορά. Οι επίσημοι εκπρόσωποι της περιφέρειας της Βαλλονίας που βρέθηκαν στα εγκαίνια της έκθεσης επισήμαναν στους διαμαρτυρούμενους γαλακτοπαραγωγούς αφ' ενός τον εγκριθέντα προϋπολογισμό ύψους 654 εκατ. € για την στήριξη της γεωργίας και της αγροτικής ανάπτυξης στην Βαλλονία στον χρονικό ορίζοντα 2014-2020 –ο οποίος συγχρηματοδοτείται από την Ε.Ε. κατά 264 εκατ. €- και αφ' ετέρου στις προσπάθειες που καταβάλλονται –και- από βελγικής πλευράς προκειμένου να πεισθεί η Ε.Ε. να αυξήσει το κατώφλι για τις τιμές παρέμβασης ειδικά για το γάλα. Από την πλευρά τους, οι παραγωγοί διεκδικούν την καθιέρωση ελάχιστης εγγυημένης τιμής για το γάλα και φέγουν την πολιτική ηγεσία ότι διαρκώς τους αναμασά ότι «για την κατάσταση ευθύνονται αποκλειστικά οι ευρωπαϊκές πολιτικές για την γεωργία». Οι γαλακτοπαραγωγοί, με την προσθήκη και των παραγωγών χοιρινού κρέατος που παραπονούνται επίσης για το χαμηλό επίπεδο τιμών διάθεσης των προϊόντων τους, κατά τις τελευταίες ημέρες του Ιουλίου οργάνωσαν σειρά εκδηλώσεων διαμαρτυρίας τόσο στην Βαλλονία όσο και στην Φλάνδρα, με αποκλεισμούς εθνικών οδών και κέντρων logistics μεγάλων λιανεμπορικών ομίλων (Colruyt, Aldi, Lidl), θεωρώντας ότι οι πολιτικές χαμηλών τιμών του λιανεμπορίου είναι εκείνες που συμπιέζουν τις τιμές που απολαμβάνουν οι παραγωγοί. Οι παραγωγοί επιδιώκουν συνάντηση με τον ομοσπονδιακό πρωθυπουργό Michel πριν τον Σεπτέμβριο, με σκοπό την επίλυση των προβλημάτων τους, ενώ προγραμματίζουν μεγάλη διαδήλωση στην Βρυξέλλες για τις 7 Σεπτεμβρίου, στο περιθώριο της συνόδου των υπουργών γεωργίας της Ε.Ε. Πάντως, όπως επισήμαναν εκπρόσωποι της Comeos - πρόκειται για τον βελγικό κλαδικό σύνδεσμο των εμπορικών επιχειρήσεων και της διανομής- τα προβλήματα των Βέλγων παραγωγών πηγάζουν αφ' ενός από την υπερπαραγωγή εξαιτίας της κατάργησης των ποσοστώσεων στην παραγωγή γάλακτος και αφ' ετέρου από τις πιέσεις που ασκεί στην αγορά το ρωσικό εμπόριο, και όχι από τις

²⁹ Πλην των κλάδων κλωστοϋφαντουργίας, τροφίμων, χαρτοβιομηχανίας, και παραγωγής δομικών υλικών.

πολιτικές των λιανεμπορικών αλυσίδων, οι οποίες μόνον μικρό μέρος της βελγικής παραγωγής γάλακτος και χοιρινού κρέατος διαθέτουν στην εγχώρια αγορά.

Σημειωτέον ότι οι κινητοποιήσεις των Βέλγων γαλακτοπαραγωγών ακολούθησαν τις πρόσφατες ανάλογες εκδηλώσεις διαμαρτυρίας των Γάλλων συναδέλφων τους, οι οποίοι είναι επίσης δυσαρεστημένοι με τις τιμές που απολαμβάνουν από την διάθεση της παραγωγής τους στην αγορά, αλλά και την διαμάχη που ξέσπασε μεταξύ Γάλλων και Γερμανών παραγωγών γάλακτος.

ΠΗΓΕΣ:

1. Γραφείο Ο.Ε.Υ. Βρυξελλών
2. Δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
3. Δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
4. Δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου, βελγική ρυθμιστική αρχή τηλεπικοινωνιών (IBPT), Communiqué de Presse: "L'IBPT publie les statistiques du secteur des communications électroniques 2014", 17.7.2015, Solvay
5. Βελγική Υπηρεσία Διαχείρισης Χρέους (Agence Belge de la Dette), δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
6. Χρηματιστήριο Βρυξελλών, δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
7. Δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
8. Δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου, Κεντρική Τράπεζα Βελγίου (BNB), "Financial Stability Report 2015" και "Rapport Macroprudentiel", 25.6.2015, ομοσπονδιακό Υπουργείο Οικονομίας (SPF Economie), εταιρεία εμπορικών πληροφοριών Graydon, Ανεξάρτητη Εργατική Ένωση Αυτοαπασχολουμένων (Syndicat Neutre pour Indépendants-SNI), Febelfin (βελγική ομοσπονδία χρηματοπιστωτικού κλάδου), βελγική Επιτροπή Έρευνας της Γήρανσης (Comité d'Etude sur le Vieillissement-CEV): "Rapport Annuel", 9.7.2015
9. Κεντρική Τράπεζα Βελγίου (BNB), Communiqués de Presse "Enquête auprès des consommateurs de juin 2015", 19-6-2015, "Enquête auprès des consommateurs de juillet 2015", 17-7-2015, "Enquête mensuelle de conjoncture auprès des entreprises-juin 2015", 24-6-2015, "Enquête mensuelle de conjoncture auprès des entreprises-juillet 2015", 24-7-2015, δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου
10. Δημοσιεύματα βελγικού οικονομικού Τύπου, Comeos